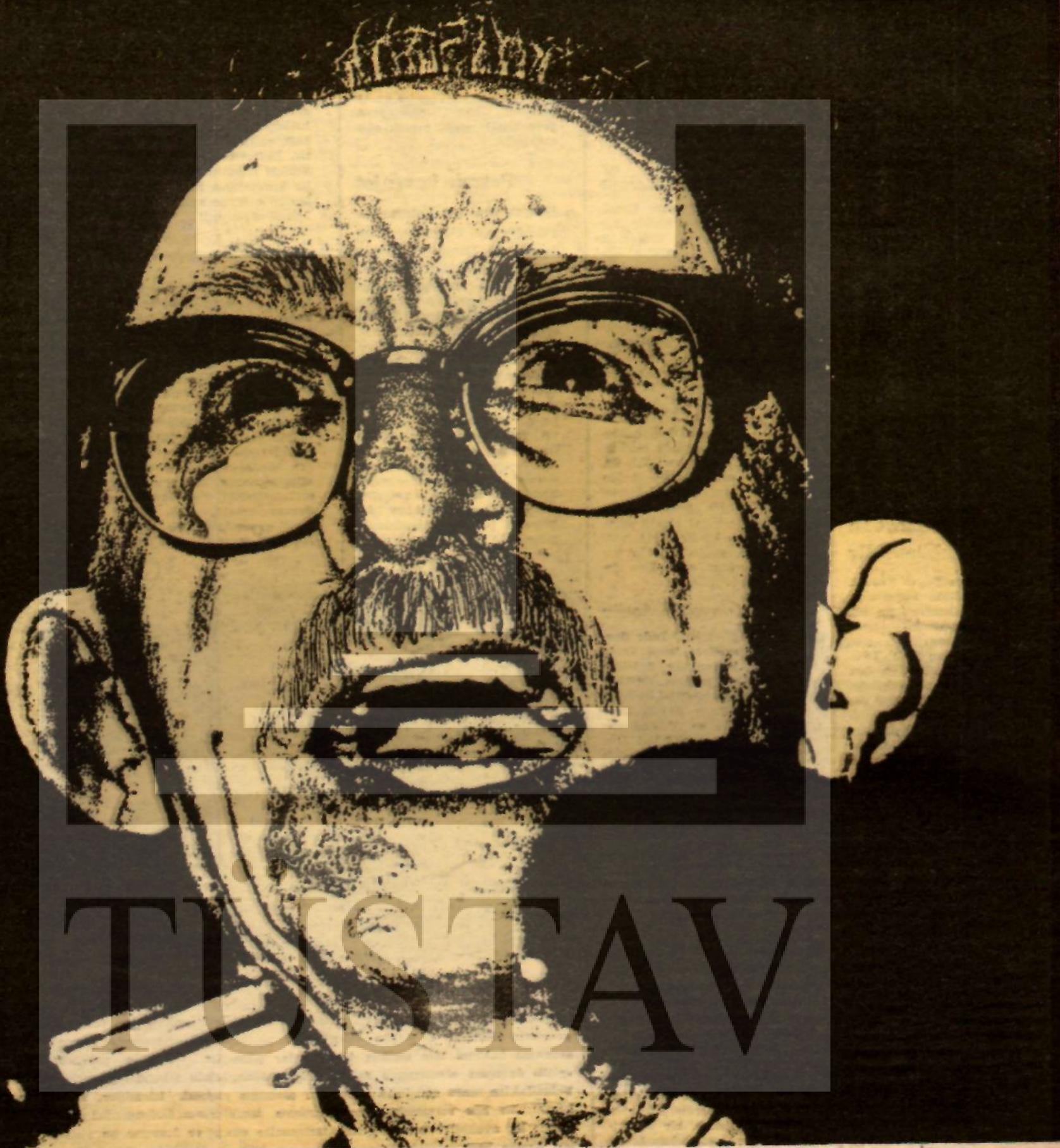

asıl
tehlike

ANT

Haftalık Dergi • 23 Nisan 1968 • Sayı: 69 • 125 Kuruş

İNÖNÜ'NÜN İKİYÜZLÜ POLİTİKASI

Amerika
Vietnam'dan
çekilmeliidir

S.B.F. Basım ve Yayın Yüksek Okulu da politika konusunda bir anket düzenlemiştir. 500 Ankara'lı arasında yapılan anketin sonuçlarına göre İstirakçılarından yüzde 56'sı, Amerika'nın Vietnam'dan derhal çekilmesini istemektedir. Sadece yüzde 12, Amerika'nın askeri taahhütlerini bugünkü biçimde sürdürmesi isteğini leri söylemiş, yüzde 13 ise, Kuzey Vietnam'a karşı Amerikan saldırısının artırılması isteğinde bulunmuştur. Bu sonuçlara göre Türkiye, yüzde 56 oy ile Amerika'nın Vietnam'dan derhal çekilmesini isteyen devletler arasında dokuzuncu sırayı işgal etmektedir. Türkiye'den daha az oranda çekilmeye taraftar olan ülkeler Anglo-Saxon blokuna dahil olan Ingiltere, Amerika, Kanada ve Avustralya'dır. Öte yandan, Başkan Johnson, bir yandan barış sağlamak için gayretler devam ederken bir yandan da askeri harekatın sürdürülüğünü sıkılamıştır. Yukarıdaki resimde Amerika'nın yeni Vietnam Kuvvetleri Komutanı General Creighton W. Abrams görülmektedir.

TMGT Kongresi

• Türkiye Milli Genel Teşkilatının 16. Genel Kurul toplantısı yapılmış ve Alp Kuran'ın ölümü üzerine genel başkanlığı Kazım Kolcuoğlu seçilmiştir. Kongre sırasında kendilerini «mukadderatçı» olarak tanıtan bazı öğrenciler devamlı olarak salonun kapısını zorlasmış, bu yüzden çatışmalar olmuştur. Bu arada, teşkilat üyesi TMTF'nin sahibinden kurulu yeddi adil heyeti kongreye delego olarak katılmak istemisse de, TMTF Genel Başkanı Sencer Güneşçay'ın Hırası üzerine hepsi salondan çıkarılmıştır. Türkiye Öğretmen Dernekleri Milli Federasyonu'nun da üyeliğe kabul edildiği kongrede seçilen yeni yöneticiler de, TMGT'nin devrimci tutumunu devam ettiğeceklerdir.

Fındık faciası

• İki ay önce Başbakan Demirel Senato'da yaptığı bir konuşmeda, fındık ürününün 4,5 lira'dan satıldığını büyük bir başarı gibi açıklamıştı. TİP Kocaeli Senatosu Fatma Hikmet İşmen, Karadeniz bölgesinde yaptığı inceleme sonunda fındık faciası hakkında şu açıklaması yapmıştır: «Evet fındık bu fiyatta alınmıştır, fakat bunun 2,5 - 3 lirası bahçelerin bakımına gitmiştir. 150 kilo fındık elde eden bir ailenin eline yılda sadece 300 lira geçmektedir. Bütün gıda maddeleri sekiz yıldan beri iki, üç, hatta on misli artışı halde fındık fiyatı hiç değişmemiştir. Üstelik, faizeler, aracılıar da üreticili büyük ölçüde ekimizdedir. Halk bunlara «hükümetin izniyle vatandaş soyan ekiyalar» demektedir...»

Konya'da terör

• Konya Ticaret Lisesi'nde devrimci öğrencilere karşı terör bareketi başlamıştır. 7 Nisan 1968 günü Konya'da «NATO YA HAYIR» bildirisini dağıtan TİP üyesi Ersin Pököz, Hayrettin Bozalp ve Yılmaz Demir ile temas ettiler için lise öğrencilerinden Abdullah Özcan ve Yılmaz Demir okul müdürü tarafından soruya cevaplar ve disiplin kuruluna sevk edilmiştir. Okulda tam bir baskın altına alınan lise öğrencisi daha sonra okul müdürü tarafından polise de jurnal edilmiştir. Feridye Karakoçlu'na götürülen gençlere orada polisler tarafından çeşitli tehditlerde bulunulmuştur.

Venezuela'da gerilla

• Venezuela'da gerilla hareketleri, hükümet otoritesini sarsacak kadar yoğun hale gelmiştir. Racua şehrinde gelen bir grup gerilla, çeşitli mitingler düzenledikten sonra çekilmistir. Daha önce de Sabana de Uchire şehrine giren gerillacilar, bir ajamda idam etmişlerdir. Cesedin tizerine ilettilen bir kağıtta «hainlerin sonu hep böyle olacaktır» ifadesi yazılmıştır. Lara Eyaleti'nde de Simon Bolívar Cephesi'nin faaliyetleri hızla gelişmektedir.

Savaş sanayii

• Bir süre önce Türkiye'de savaş sanayii kurulacağını açıklayan Genelkurmay Başkanı Tural, bu konuda etihiler hazırlamak üzere bir çok yüksek rütbeli subay Ankara'da toplamıştır. Ankara Ordusunda misafir edilen subaylar Harp Okulu'nda bir süre ile çalışacak, bu arada Kırıkkale fabrikalarını inceleyerek raporlar hazırlayacaklardır. Bu subayların sevincinde, manevralarda başarı göstermek, Kore'ye gitmiş olmak, yabancı ülkelere katılmış olmak gibi hususlar rol oynamıştır. 1969 savunma bütçesinde savaş sanayii için hiçbir ödenek bulunmadıktan, Tural'ın bu teşebbüsü hangi imkânları gerçekleştireceği merak edilmektedir.

Petrole karşı jet

• İsrail'in üçte ikisi bedelli personelde, 50 Mirage uçakının İrak'a satışı ile ilgili anlaşma geçen hafta Bağdat'ta imzalanmıştır. 50 milyon dolar değerindeki uçaklar İsrail'e satmak için vazgeçerek Irak ile anlaşan Fransa'nın Orta-doğu politikasını tamamen değiştirmeye yolunda olduğu anlaşılmaktadır. Fransa'nın bu kararla varmasında en büyük rolü, Irak'taki Rumailiya petrol yataklarının işletme hakkı ile Mirage uçaklarını Başkan Arif'in pazarlık masasına getirmesi oynamıştır. Sovyetler Birliği de, Orta-doğu petrolünün Fransa tarafından işlenmesini tavsiye etmektedir.

Köy Enstitülerı

• Köy enstitülerinin 28. kuruluş yıldönümü dolayısıyla bütün yurt çapında bir «köy enstitüleri haftası» düzenlenmiştir. Bu minsesbetle devrimci kuruluşlar, sendikalar, öğretmen dernekleri çeşitli bildiriler yayınlamışlardır... Bildirilerde «Köy enstitülerini kapatarak halkın uyutulmasını, sömürülmesini amaç kabul eden zihniyeti bir kez daha kınıyoruz, denilmektedir. Bu arada İstanbul'da da Spor ve Sergi Sarayı'nda bir toplantı düzenlenmiştir. Aradığımız Osman S. Arolat'ın yattığı açık oturumda İlhan Selçuk, Cetin Özak, Serif Tekben, Isa ÖzTÜRK ve Ali Turhan halkı eğitim üzerine görüşlerini açıkladıktan sonra halkoyunları oynanmış ve halk sairleri konser vermiştir. Haftanın esprisi ise, enstitülerin kapattıran İnnöni'nin, bu kurumların kapanması dolayısıyla içini sızdırdığını söylemesi olmuştur!

200 subay olayı

• Ankara'da Devri Süleyman isimli oyunu toplu halde seyreden ve oyunculara büyük teşhürat yapan 200 subay hakkında soruşturma açılmıştır. Olay İstanbul gazetelerinin taşıra baskılarda manşet olarak verilmiş, ancak nedense sonrasında İstanbul baskılarda tek sítitulk haber haline getirilmiştir. 200 subay, Demirel İktidarını bievreden bir oyunu toplu olarak alkışlamasının Ankara siyasi çevrelerindeki dedikoduları devam etmeye olup, İktidar reali arasında belirli bir tensileş göze çarpmaktadır.

Savunma hakkı çiğneniyor!

AISEC toplantısında S. Öztürk'ü protesto ettileri için mahkemeye verilen ve üçü tutuklu bulunan gençlerin İstanbul 4. Asilice Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmasında yargıç Sülik Karabel, samıkların savunma hakkını hiç saydığını içini oylar çıkmıştır... Toplum polisinin kordon altına aldığı ve «gizli» duruma olmasına rağmen hiçbir dinleyicinin sokulmadığı mahkemedede savez ceza talebinde bulununduktan sonra gençlerin avukatları savunma yapmak istemişler, fakat yargı usulü eğnayerek kendilerine hizn vermemiş, ayrıca savunma tanıklarının dinlenmesini de reddetmiştir. Bunun üzerine yargıç ile avukatlar arasında sert tartışmalar olmuş ve duruşma bu yüzden yarıda kalmıştır. Avukatlar, baştan beri tarafsız davranıştan yargıcı Yüksek Hükümler Kurulu'na şikayet etmişlerdir. Öte yandan, bir önceki duruşmada sanık gençler lehinde gösteriler yaptırları iddiasıyla gençlik liderlerinden Harun Karadeniz, Veysi Sarısozen, Toygun Eraslan, Ümit Şen, Saim Dellismalioğlu, Uğur Büke, Suayip Dilmen hakkında da dava açılmıştır.

Tahliye edildi

• Bir süre önce Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde verdiği bir konferansın özet Türk Solu Dergisi'nde yayımlanmış; içi tutuklanan Mihri Belli, İkinçi Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam eden duruşması sonunda serbest bırakılmıştır. Mahkeme, Belli'nin konuşmasında suç olup olmadığı tesbit etmek üzere yeni bir birkişî heyeti kurulmasına karar vermiştir. Konferansı yayınladıktan sonra Belli ile birlikte mahkemeye verilen derginin sorumlu müdürü Vahap Erdoğu ise henuz serbest bırakılmıştır.

Gizli genelge

• Ticaret Bakanlığı, daire başkan yardımcılarına, müşavirlere ve uzmanlara «gizli ve zata mahsus» kaydıyla bir genelge gönderilmiştir. Dış Ticaret Dairesi Başkan Vekili'nin imzasını taşıyan genelge de bundan böyle, hiçbir karar ve uygulanmanın üzerine «sayın bakanın emri üzerine, yada «bakanlık makamının tensibiyle», yahut, «başbakanlığın talimatı üzerine» notları konulmaması, şimdiden kadar bu yerler konulmuş evrak varsa tesbit edilerek dâire başkanlığına bildirilmesi istenmektedir. Böylece, Ticaret Bakanlığı'ndan çıkışacak kanunsuz ve yersiz kararların sorumluluğu, memur ve uzmanlara yüklenecektir, başbakan ve Bakan kendilerini sorumluluktan kurtaracaklardır. Genelge, bakanlık testi-lâtında, büyük bir huzursuzluk yaratmıştır.

18

nisan

19

nisan

20

nisan

Üniversitede irtica

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ndeki boykot, gerici basının teşvikli ve Süleyman İktidarı'nın himayesiyle devam etmektedir. Hatice Babacan isimli öğrencinin başını örttüğü için, Mustafa Demirsöz isimli öğrenci de doğenti ile tartıştı: işin fakültenin atıldıklarını! Heri süren boykota onayak olmuşlardır. Oysa okulda Babacan'dan başka başını örten bir çok kız öğrenci vardır ve onlara dokunulmamaktadır. Demirsöz'ün atılma sebebi ise, doğentine hakaret etmesidir. Boykotun ardındaki asıl hedef, Dekan Prof. Hüseyin Yurtaydım ile bütün öğretim üyelerini değiştirecek yerlerine nureuları getirmektir.

Üstün yargılanıldı

Aşık İhsani gecesinde yaptığı koreşmedan dolayı: ikinci Asilive Ceza Mahkemesi'nde T.C. K.'nın 155. maddesine göre yargılanan TÖS İstanbul Şubesi eski Başkanı Süleyman Üstün, yargıç Ali Faik Cihan'ın da aynı yargıç tarafından mahküm edilmiş olmasıdır. Duruşmada Savcı Üstün'in hakkı kehanalar karşı gelmeye teşvik ettiğini ileri sürmüştür, avukatların mehill talebi üzerine duruşma başka bir mahkeme de görülmek üzere ertelemiştir.

Savcı teminatı

Anayasa Mahkemesi aldığı bir kararla, savcılari siyasi iktidar karşısında teminata kavuşturmuştur. Bilindiği gibi şimdiye kadar Adalet Bakanı, tayin yetkisini elinde bulundurduğu savcılari birer emir kulu olarak kullanabiliyordu. Anayasa Mahkemesinin kararına göre, bundan böyle, Adalet Bakanı, hizmet icaplarına göre savcılık mesleğinde olanlardan ilzum gördüklerini veya isteyenlerden tensip edeceğini, yargıçlık mesleği içinde derecelerinin dengi bir vazifeye tayin edemeyeceği gibi, gereklî gördüğü hallerde savcılık mesleğinde bulunanların yerlerini de değiştireyecektir. Şimdiye kadar yazarlar ve düşünürler hakkunda olur olmaz dava açan ve mukadderatları Bakanın elinde olduğu için böyle hareket ettiklerini söyleyen savcılar, bu kararın uygulanması başlamasından sonra da aynı şekilde hareket ettikleri takdirde tarih önde doğru dan doğruya sorumlu olacaklardır.

Yeni fikir kulübü

Istanbul Akşam Tekniker Okulu ve Yüksek Tekniker Okulu'nun sosyalist öğrencileri birleserek İstanbul Akşam Tekniker Okulu Öğrencileri Fikir Kulübü'nü kurmuşlardır. Yeni fikir kulübünün başkanlığına Kemal Dıysal, yazmanlığına Şaban Durmaz seçilmişdir.

Türk İş'te zorbahk

İşçi sınıfından çok egemen sınıfların hizmetinde olduğunu artıktı. Ortaç konfederasyonun Ankara'da toplanan büyük kongresi, bu gerçeki yüzlerine vurduğu için Çetin Altan'ı «lanetlemeye» kararı almıştır. Ancak bu karar işçi çevrelerinde şiddetli etkisi yaratmış ve ertesi gün kongrede söz alan İstanbul Yol İş Sendikası temsilci Bekir İyigün alınan kararı «yüzkarası» olarak nitelendirmiştir. Bu nun üzerine sendika üyeleri tahammülsüzlüklerini zorbalığa kadar vardırlılar ve İyigün'ü aralıksız on dakika süreyle ödüresiye dövmüşlerdir. Bu zorbalık olayı, İTÜTB, İTÜTOTB ile FKF ve İkisat, Orman Fakültesi Öğrenci Derneğiyle Yol İş Sendikası tarafından protesto edilmişdir.

Solun zaferi

S. B. F. Öğrenci Derneği Kongresi'nde yapılan yönetim kurulu seçimlerini büyük farkla sosyalistler kazanmışlardır. Üç gün süren yoğun seçim kampanyası sonunda yapılan oyollama Öğrenci Derneği Başkanlığına Sosyalist Fikir Kulübü'nün adayı Murat Kovacıoğlu 544 oyla seçilmiş, buna karşılık saçıcların adayı 215, ortanın solu adayı 152 ve Ulusal Sol Cephe adayı 121 oy alabilmişlerdir. Yönetim Kuruluna da tam liste sosyalistler seçilmişlerdir.

HAFTANIN
YORUMU

DOĞAN ÖZGÜDEN

Asıl tehlike, İnönü'nün ikiyüzlü politikasıdır!

T

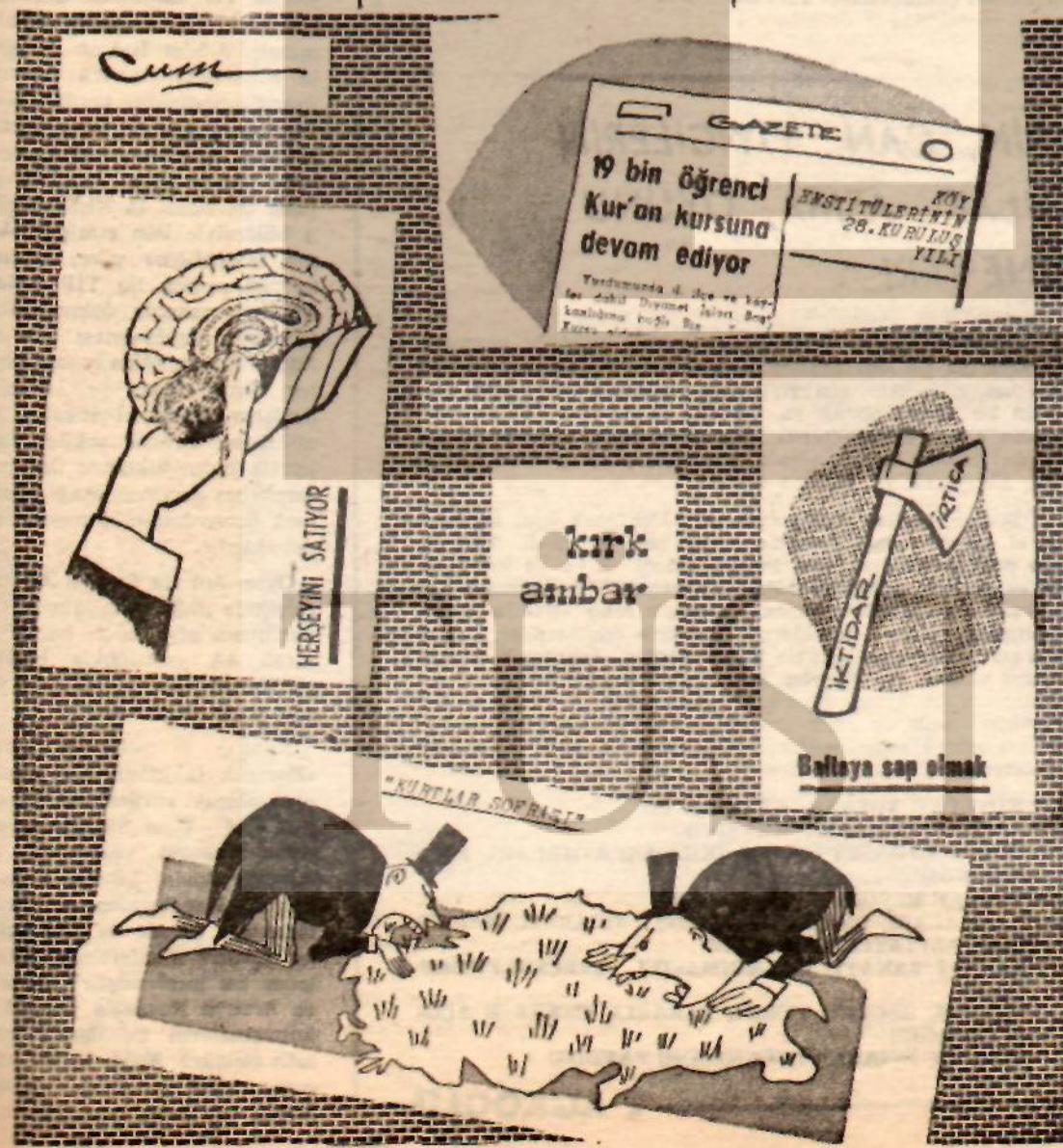
ürkiye yıldan beri süregelen bir aldatmacalar döneminden sıyrıarak artık her şeyin beratlıktır görüldüğü, toplum hayatı içinde gerçek yerini bulduğu yeni bir döneme gidiyor. İşte İnönü'nün Ortanın Solu'nda ilan ettiği CHP, işte Türk İş sınıfının temsilci olmak iddiasındaki Türk-İş... Birçok demokrasi mücadelesi 27 Mayıs'ta sona erip de emekçi sınıflar burjuva partilerinin vesayetinden kurtularak bağımsız bir siyasi hareket yaratmağa yönelince, gerek Türk-İş, gerekse CHP bu hareketi yozlaştmak, rotasından sapmak misyonu ile ortaya atılmışlar, kitleleri şapırmak için bugüne kadar her türlü ayak oyununa başvurmuşlardır. Amerikan parasyyla beslenen Türk-İş ağaları, işçi sınıfını bağımsız bir siyasi hareketten alıkoymak için epartilerüstü sendikacılık sloganıyla işçi liderlerini kendisine doldurmuşlardır. Çünkü, partilerüstü sendikacılık, son Türk-İş Kongresi'nde de görüldüğü gibi işçi sınıfını kendi partisinin dışında tutarak burjuva partilerine peşkeş çekmekten başka bir şey değildir. Partilerüstü sendikacılık, aslında ihanet sendikacılığıdır! Türk-İş yöneticileri, kongrede bir sosyalist yazarı lanetlemek ve bu lanetleme kararına karşı çıkan bir sendikacıyı da öldürmeliydi. Dövdürmek suretiyle, ihanetlerini tarih önde beklemişlerdir.

C

HP ise, Türkiye'deki sola açılışa sahip çabalar, emekçi sınıfları kendi kontrolü altında tutabilmek için «Ortanın Solu» gibi bir burjuva aldatmacasını politika sahnesine sürmüştür. Türkiye İşçi Partisi'nin sloganlarını taklit ederek, dízeni değiştirme üzerine edebiyat yaparak, zman zaman bağımsızlıkta dem vurarak bazı solcu aydınları dahi baştan çıkartan CHP, bu ayak oyununda bir süre için başarı göstermiştir. Hatta, CHP'yi, sosyalizm öncesi anti-emperyalist mücadele döneminin devrimci güç birliği hareketine öncü olarak kabul edenler de gitmişler. En ategli sosyalist yazarlar içinde dahi, İnönü'yu anti-emperyalist mücadele nin tabii lideri, başbuğu olarak görenlere rastlanmıştır. Ama bu oyunda artık iflas etmiş. İnönü, Kars kongresine gönderdiği mesajda TİP'i CHP'nin en büyük rakibi ilan etmek, aynı zamanda TİP'in dış politikasına «tehlükeli» damgasını vurmak suretiyle CHP'nin gerçek kimliğini ortaya koymustur.

N

edir, İnönü'nün tehlikeli saydığı dış politika? TİP Lideri Ayhan bu politikayı «NATO'dan çıkmak, Türkiye'yi ikti anlaşımlarından ve ülkerden temizlemek, gerek Amerika'yı, gerekse Sovyetler Birliği'nin aynı uzaklıktan tutmak» şeklinde açıklamıştır. Böylese açık ve memlekétçilerine uygun bir dış politikayı tehlikeli saymak, İnönü'ye yakışırırmak içen anti-emperyalist yada «solcu» nitelikleriyle nasıl bağdaştırılabilir? TİP'in dış politikasını bir AP'nin, bir GP'nin, bir CKMP'nin «tehlükeli» saymasından daha iyi bir şey olamaz. Çünkü onlar, Amerikan emperyalizminden ve onun Türkiye'deki çıkış ortağı egemen sınıflardan yana olduklarını açık şekilde o taya koymışlardır... Politik yelpazedeeki yerler bellidir. Türk sosyalistleri bu sağ cephe karşısında saf tutmuş göğüs göğüse mücadele vermektedir. CHP ve onun lideri ise bağımsızlığı ve sole görünüp, en kritik anıarda antiemperyalist ve sosyalist hareketi arkadan hancerlemek suretiyle bir AP'den, bir GP'den bir CKMP'den daha tehlikeli olduğunu göstermiştir. Halktan yana görünüp halka karşı olmak, bağımsızlık yana görünüp Amerika'yı ve NATO'yu savunmak, ortanın solunda görünüp sosyalist hareketin kuyusunu kazmak... İşte, asıl tehlikeli olan, İnönü'nün bu ikiyüzlü politikasıdır!

BUTUN BURJUVA PARTİLERİ TİP'E KARSI BİRLEŞTİ

Seçim mücadeleinin başlamasıyla birlikte hep si de birbirinden farksız olan statikocu burjuva partileri arasında emekçi halkın biricik partisi olan Türkiye İşçi Partisi'ne karşı şiddetli bir saldırı başlamıştır.

TİP aleyhinden kampanya, önce «Akdeniz İlerici ve Anti-emperyalist Partiler Konferansı» dolayısıyla AP çevreleri tarafından açılmış, bunu CHP Lideri İnönü'nün TİP'i «tehdit» ilan eden Kars mesajı izlemiştir.

Bilindiği gibi Roma'da toplanan ilerici ve antiemperyalist partiler konferansı, Akdeniz'i Amerikan emperyalizminin taşallutundan kurtarmak ve giderek bu bölgeyi bütün askeri bloklar ve yabancı kuvvetlerden arınmış bir barış gölü haline getirmek üzere düzenlenmiş bulunuyordu.

35 milyon metre kare toprak Amerikan işgali altında bulunan Türkiye'nin bağımsızlığını büyük bir kıskançılıkla savunan ve kurulduğu günden beri Amerikan emperyalizmine karşı mücadelenin öncülliğini yapan Türkiye İşçi Partisi'nin de bu konferansa katılmasından daha tabii bir şey olamazdı. Nitekim, İki ay önce

yapılan hazırlık toplantıında TİP temsilcileri katılmışlardı. İçleri Bakarı Faruk Stük'anın bu olayı istismar ederek parlamentoda TİP aleyhinde yaptığı tahrirler iflasla sonuçlanmış, komünist partilerle ilişki kurduğu iddiaya TİP'i kapattırmak için Anayasa Mahkemesi'ne müracaat edeceğini ilan eden AP iktidarı, elinde doğru dürüst bir deli bulunmadığı için dedigini yapamamış, tükürdüğünü yalamakla kalmıştı...

İşte, aynı konferansın ikinci Roma oturumu için Türkiye'de kopartılan yaygaralar da, hiçbir esasa dayanmıyordu. Ama Türkiye seçim sahî maline girmiştir. En azı sosyalizm düşmanları dahi, önumzdeki seçimlerde TİP'in oy sayısının artmasını kaçınılmaz görüyorlardı. Oyleyse TİP'in şahsını baltalamak lâzımdır. Roma Konferansı, bu amaçla yeniden istismar edilmeye başlandı.

Anadolu Ajansı'nın kasıtlı olarak verdiği haberler gerici gazetelerde büyük manşetler halinde yayınlansı. Konferansa katılan TİP Genel Sekreteri Rıza Kuas ile Merkez Yürürlüme Kurulu Üyesi Prof. Sadun Aren'in Sovyet donanma-

simi alkışladıkları Kıbrıs'a bir Türk müdühalesi halinde Sovyet donanmasının müdühaleden bulunmasını istedikleri şeklinde yalanlar uyduruldu.

Oya, Roma Konferansı'nda söz konusu olan Amerikan emperyalizminin Akdeniz'den çekilmesi idi. Nitekim konferansın nihai bildirisinde aynen söyle deniyordu:

«Bu, Akdeniz'de yeni bir devrin başlangıcının ön şartıdır. Böylece, Akdeniz bir barış ve işbirliği, nükleer silahlardan, askeri blok ve ülkelerden arınmış, askeri ittifaklardan çıkışmış bir bölge olacak ve burada yaşayan halkların barış ve bağımsızlıklar garanti edilmiş olacaktır.»

Türkiye İşçi Partisi, Türkiye'nin menfaatlerinin Amerika ve Rusya'yı aynı uzaklıktta tutan bağımsız bir dış politika izlemekte green bir parti olaarak, bu açıklamayı ne şekilde anladığını zabıtlara geçirttiği su müdühaile ile de belirtmiştir:

«Biz bu paragrafi söyle anlıyoruz: Akdeniz'de Sovyet donanmasının mevcudiyeti de sayanı arzu değildir. O da Akdeniz'den çekilmelidir. Bumum şartı, 6. Filo'nun ve diğer Amerikan askeri güçlerinin Akdeniz'den çekilmelidir. TİP, ev-

DEMİREL
— Seçim komploları —

velce de ifade ettiğimiz üzere, bloklar dışı kalma lehinedir ve emniyetini askeri blokların kuvvet dengesinde değil, blokların largedilmesinde ve Akdeniz'den çekilmesinde bulunur.»

TİP'in tutunu açıkça ortaya dayadı, Amerikan donanmasına da, Sovyet donanmasına da hayır diyordu. Konferanstan dönen Kuas ve Aren yaptıkları basın toplantısında da «Amerikan emperyalizmi ve onun yerli ortakları sunu lice bilimler ki, Türkiye, İkinci Bağımsızlık Savaşı'nda kazanacak ve ne Amerika'nın, ne Sovyetler'in, ne de herhangi bir yabancı devletin bayrağı Türkiye'de dalgalanmayacaktır» diyerek bu son yalanları rüfütleren suratlarına çarpmışlardır.

İNÖNÜ
— Asıl tehdit olan! —

Ancak, Roma toplantıda TİP aleyhinde düzenlenen komplolar bununla da bitmemiş. Adalet Bakanı Dincer'in emrinde Ankara Savcısı, Roma toplantısına katılan Aren ve Kuas hakkında kovuşturma açığını açıklamış, AP'nin organı haline gelen Anadolu Ajansı da bunu 16 Nisan tarihli bültenle ilan etmiştir. AA'nın bildirdiğine göre, Ankara Savcısı, ayrıca, iki TİP milletvekilinin yasama dokunuşlarının kaldırılması için de Adalet Bakanlığı'na başvurmuştur. Savcı, Kuas ve Aren'in devletin hariçteki itibar ve nüfuzunu kıracak şekilde faaliyette bulunduklarını ileri sürenin beş seneden önce olmak üzere hapsedilmelerini istemektedir.

Oya, Ankara Savcısı AP partisinde indi mütalâalarla kovuşturma açıp bunu haber olarak AA aracılığıyla basına yansıtınca suretiyle resmen seçim suçu işlemiştir.

Kuas'ın da belirttiği gibi, «Hazırlık tahakkütü her zaman gizli olarak yürütülmek lâzımdır. Suf Ceza Muhakemeleri Usul Kanunu yönünden de Savci yetkisinin kötüye kullanılmıştır. Kendisinden sorulmak lâzımdır: Elinde ne gibi deliller vardır? Konferansın zabıtlarını mı incelemiştir? Kuas'ın ve Aren'in Roma'da yaptıkları konuşmaların zabıtlarını görmüş midir? Kaldı ki, bir savcının «millî menfaat» konusunda bir parti hakkında hü-

VATANDAŞ! HAK YİYİCİLERİN, CAN YİYİCİLERİN SEÇİM OYUNLARINA KULAK ASMA, OYNU İŞÇİ PARTİSİNE VER!

Adalet Partisi hükümeti yeni seçim kanunu Meclisten Senatodan geçirdi, çok sayıda Cumhurbaşkanı işlemi onayladı, iş şimdi Anayasa Mahkemesine kaldı. Anayasa Mahkemesi kararını ne zaman, ne yolda verir belli değil. Belli olan, Adalet Partisinin, seçimlerde verilecek oyları kayıtmaya getirip meclislerde bugünkü hak yiyici düzende dehî haktığından çok sandalyeye komak istemesi. Bu arada sosyalistlere verilen oyalar akılları sira uçtu-uçuya getirilecek. Diğer partiler, tümüyle, ana çıkar ve korkularında iktidar partisiyle birlik olduklarından, sola kapatılmaya — hiç değilse sola kapatmanın bu türlustüne — dünden razılar. Bugünlük bu ilk «operasyon»a «naçar» katlanacaklar. Nitekim Türkiye İşçi Partisinin çağrısına uzalaşma toplantıya gitmemek hiç birini aklından geçmemiştir.

Fakat akıllardan geçmeyen bir şey daha var: Seçimler konusunda sosyalistler sadece meclislerde milletvekilli ve senator sokma sorumluluğu karşı karşıya değil. Hükümetin seçim kanunuunda muhalefetin üstüne üstüne giderek gerçekleştirdiği değişiklik, seçim kavramına yeni bir anlam getirdi: Karşılık: meclislerde bulamayan emekçi oyalar: bundan böyle vicdanlarında ve karınlarda eskisinden de ağır çekect. İlkin Haziran'daki mahalli seçimler ve kısmi Senato seçimlerinde, sonra önmüzdeki yılın genel seçimlerinde sandık başları, gün günden bilinen emekçi halkın yurda yaygın bulusma, sözleşme yerleri olacak. Seçim günü oy sandıklarının başına giden öncü emekçiler, yurdun bugününden yarınunda söz sahibi olduklarıını eskisinden de güçlü bir sesle dosta dildenme duyuracaklar.

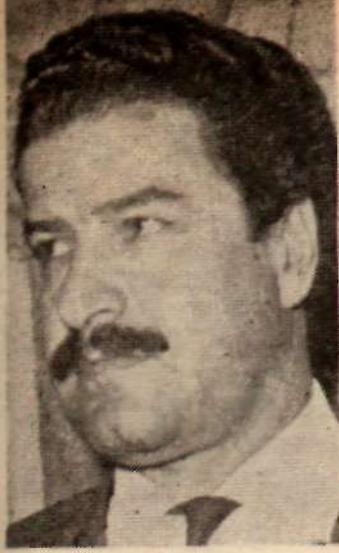
Kimi yerde sosyalistlerin aldığı oyalar utanç barejini aşamaz, kimi oyalar yanarmış, milletin meclislerine belki de geçen dönemde daha az emek-vekili gidermiş, gitmiş! Gün günden bilinen emekçi halkın daha da arten bir bölümü

oyunu sosyalistlere, sosyalistlerin millete sunduğu programı verecek ya biz ona bakarız. Sosyalistlere verilen oyların her biri hak yiyicilerin, can yiyicilerin utanmaz suratlarına çarpan bir şamar olacak ya, biz onu biliriz. Emekçilerin partisinin aldığı oyaların tümü, dilekte, çırkarda, anaca birlik emekçi halkın bugün nerede olduğunu, yarın nereye varacağını gösterecek ya, biz onu sayarız.

Iktidar partisi kötü yolunu sürdürmek için seçimlerde el oyununa başvurmakta başka çare bulamadı. «Bu düzen değişecek!» diye diye kurulu düzeni — ve de kendilerini — gençlik aşısıyla berkitmeye kuran CHP'li zımmadalar da, seçim horosu öter ötmez, ceplerinde saklı: «NATOYA SELÂM, UYUTMAYA DEVAM, NUTUKLARIYLA PIYASAYA DÜŞÜRDÜRLER». Oya emekçi halkın ve onunla birlik olanlar, oynamak istenen oyunu elbette ki bilirler. Seçim günü sandık başlarına vardıklarında bu oyunu elbette ki bozacaklar — Türkiye İşçi Partisinin açık ve kesin programını: * onaylayarak, emekçi halkın gerçek sözleşmelerinden, eylemlerinden yana olduğunu göstererek.

* KÖYLÜYE TOPRAK, HERKESE İŞ!
NATOYA, CENTOYA KARŞIYIZ!
BÜTÜN YABANCI ÜSLERİ, İKİLİ ANLAŞMALARI KALDIRACAGIZ!
TOPRAK REFORMU YAPACAĞIZ!
BANKALARı SIGORTALARI, DIŞ TİCARETİ, MADENLERİ DEVLETLEŞTIRECEĞİZ!
PLÂNLı SANÂYİ KALKINMASINI GERÇEKLEŞTIRECEĞİZ!
EĞİTİMİ, SAĞLIĞI YURDA YARARLI, HERKESE AÇIK KILACAĞIZ!
İNSANIN İNSANI SÖMÜRMESENİ PAYDOS!

T AGAOGLU

KUAS
— Savcı suç işliyor! —

AREN
— Miraları görüştü —

küm vermeye eliret etmesi, Anayasamın 36. ve 20. maddelerine, demokrasi ilke ve tabiatına da aykırıdır. Siyasi parti demek, iç ve dış politikayı, temsil ettiği sosyal felefe ve sınıflar açısından değerlendiren teşekkili demektir. Savcının dayandığı Ceza Kanunu maddesi «hükmeti hükümet» sakım kadesinin yürütüldüğü tek parti döneninden kalmadır. O dönemde neyin milli menfaate uygun olduğunu aneak başlıklar söyledi. Demokrasi, hükmeti hükümet zihniyetinin tam ziddidir ve inkâridir.

AP iktidarı, bakarı, ajansı, basını ve savcısıyla TİP'e karşı cihadı sürdürürken «hükmeti hükümet» zihniyetinin temsilcisini İsmet İnönü de, bu yarışta geri kalmamak zorunluğunu duymuş ve TİP'e saldırya geçmiştir.

Düne kadar Süleyman iktidarını «irticaa yeşil ışık yakmak» la suçlayan İnönü, seçim öncesinde yatak odasında asılı «Allahın Dediği Olur» tablásının resmini çekti ve gazetelerde yaynatmakta sakınca görmemiştir.

Seçmenin karşısında «Inönü müslüman adamdır» ve «Inönü aşırı solun düşmanıdır» sloganlarıyla çıkmaya hazırlanan Ortanın Solu Lideri, kendisine Türkiye İşçi Partisi'ni hedef seçerek Süleyman iktidarı ile aynı paralel düşmüştür. Kars Kongresi'ne gönderdiği mesajda aynen söyle demiştir: «Bizim başlıca rakibimiz, solumuzda bulunan T.P.'tir. Dış politikada ve iç politikada bizden en uzak ve bîzimle açık, kapalı amansız mücadede eden TİP'tir... Onun dış politikasını memleketin menfaatlerine, memleketin hayatı menfaatlerine tamamen aykırı buluyoruz...»

TİP'e karşı saldırının arkasında, gelecek seçimde sosyalist harekete oy kaptırma endişesi vardır. CHP, Güven Partisi'nin doğruduktan sonra güveninden çok şey kaybetmiştir. TİP'in özellikle ilce ve köylerde baş döndürücü bir hızla gelişmesi, CHP'de teliş yaratmıştır.

CHP, seçim öncesinde TİP'le aynı çizgide görünmemek için, parlamentoda direnir göründüğü Seçim Kanunu'nun iptali konusunda Anayasa Mahkemesi'ne dahi başvurmamıştır.

Anayasa Mahkemesi, TİP, YTP ve 34 senatori yeniden seçim kanununun iptali için yaptığı mürazaatı 3 Mayıs'ta karara bağlayacaktır. İktidarın başı, yeni seçim kanununun iptali edileceğinden endişe ettiği için ki, geçen hafta gazetecilere «Türkiye Cumhuriyeti'nin Büyük Millet Meclisi var. Seçim Kanunu iptal edilirse, toplanır, yeni baştan seçim kanunu çıkartır» demiştir.

Ne bahasına olursa olsun parlamentoda mutlak çoğunluğu sağlamak ve anayasayı değiştirmek hevesinde olan AP, şimdi TİP'in gelişmesinden panige kapılan CHP'yi de bir bakıma yedeğine aldığına göre herhalde büyük güçlük çekmeyecektir.

Coca Cola meydan okuyor!

Geçtiğimiz hafta büyük trajik gazetelerde yayınlanan bir renkli gazoz İlânı, yurdumuzdaki yabancı şirketlerin artık Türk yasalarına ve hükümetine alındığını etmediklerini belgelemiştir.

Yüzbin lira sermaye ile Türkiye'ye gelen Coca Cola Company adlı Amerikan şirketi, «Keyman» olarak parası çok, çevresi geniş Kadir Has'ı seçmiştir. Yüzbin lira sermaye ile yıllık bilançosunu on milyon liralık kârla kapayan Coca Cola Company, Türkiye'yi tam anlamıyla sümürebilmek için yeni tertipler tezgâhlamıştır. Sahipleri Yahudi olduğu için Arap ülkelerinde kara liste alınan Coca Cola Company, geçen yıl kârını transfer edememe güçlüğü ile karşı karşıya gelmiştir. Kârı artırmak ve transfer güçlüklerini gidermek için, Kadir Has'ı görevlendiren şirket, FANTA adlı yeni bir renkli gazozu piyasaya sürmek için hazırlıklara girmiştir.

6224 sayılı Yabancı Sermaye-i Teşvik Kanunu gereğince FANTA için Yabancı Sermaye Komitesine başvurulmuştur. Coca Cola'ya her yıl üç yüzelli bin liralık isim hakkı ödeyecek olan FANTA'nın mürazaatı komitece olumlu kargalanmıştır. FANTA'nın piyasaya sürülebilmesi için Yabancı Sermaye Komitesi kararının Bakanlar kuruluna onaylanması ve Maliye Bakanlığı ile bir li-

İnönü'nün çelişmeleri

Yaşar Kemal

Sı ayın CHP Lideri İsmet İnönü, partisinin Kars İl Kongresine gönderdiği bir yazda TİP'in dış politikasının memleketin zararına olduğunu söyleyier. Bu koskocaman bir hayat yaşamış, bir büyük bağımsızlık savaşına kumandanlık etmiş insanın kendi kendisiyle çelişmesidir. Sayın İsmet İnönü'yu kimamak akılmdan geçmez. Bizim insanlarımız böyle de demek istemem. Osmanlı toplumunda bir çağın insanları böyle yetişmişlerdir demek, suçu Osmanlı toplumuna yüklemek daha umut verici olur. Geçen yazlarda birbirinde söyləmişim, İsmet İnönü'nün kişiliği üstünde darmak, onun yaşadığı uzun zigzaklı çizgili incelemek Türkiye'nin geleceği için çok faydalı olur demistim. İsmet İnönü bir ayrıcalık değil, bir prototipdir. Bir politikacı bir asker kuşağının inası direnen tutun bir kişisidir. İnönü'nün kişiliğini ele alanlar, onun bu yönü üstünde çok durmadıklarından yarlıgulara düşüyorlar ve arazitümleri yüzeyde kalıyor. İnönü'yu incelemeye başlarken hiç olmasa yüz elli yıllık bir Osmanlıyı araştırmak gerek. İşte o zaman İsmet İnönü'ye belki varılır. İşte o zaman, TİP'in dış politikası memleket zararmadır, diyen bir politikacı ismet İnönü anlaşılabılır.

Nedir TİP'in felsefesi, buna bağlı olarak nedir TİP'in dış politikası? Türkiye İşçi Partisi felsefesini durmadan durmadan her gün halka anlatmaktadır. Kurulduğu günden bu yana Partinin Lideri Aybar'ın bu dünya görüşünü açıklayan kitabı daha yeni çıktı. Orada her şey açık açık anlatılmaktadır. TİP'in yazarları, politikaçıları görüşlerini her Allahın günü yazmaktadır, söylemektedirler. TİP'in dünya görüşü kadar düz, apaçık bir görüşe Türkiye'ye hiç bir parti sahip değildir.

TİP'in ilkelerinden en açık seçiği de bağımsızlık ilkesidir. Bunun bir politik oyun olmadığı da İsmet İnönü seviyesindeki bir politikacı anlar ve bilir.

Bağımsız kişi, bağımsız parti, bağımsız millet, bağımsız insanlığı. Sosyalizmin temel bağımsızlıklar. Ve Türkiye İşçi Partisi gerçek bir sosyalizmi yüzde yüz uygulamak için kurulmuştur.

Buna bağlı olarak TİP'in dış politikası nedir. Yüzde yüz bağımsızlık. Bunun için TİP, Türkiye'yi filen işgal etmiş bulunan Amerika'ya karşıdır. İsmet Paşa'nın kumandasında bulunduğu savaşa verdiği savaşın bir başka çeşidini TİP vermektedir... İsmet İnönü seviyesindeki bir insanın bu savaşın içtenliğini de bilmesi gerek.

Denebilir ki, İnönü Amerika'um Türkiye'yi işgal ettiğine inanmuyor. O zaman da gene kendi kendisiyle çelişmeye düşüyor demektir... Memleketin en can alıcı yerinden koparılmış 25.000.000 metre kare toprak, 50.000 kadar Amerikan askeri... Ve 55 kadar ikili anlaşma... Petrol imtiyazları, maden imtiyazları, bakanlıklardaki Amerikalı uzmanlar, barış gönüllüleri, Amerika'

dan almak zorunda bırakıldığına neden, tank, top ve başka askeri araçlar... Ve bir üçüncü dünya savaşında yedi büyük saat içinde yokolacagımızı salt Amerikanları yüzünden, askeri uzmanlar söyleyler. Sonra Amerika'nın ekonomik işgal, sonra Türkiye içindeki nazi kullanıldığını hiç kimse bilmediği Amerikan paraları... İnce ayrımlara inmek istemiyorum, bir memleket bağımsızlığını bundan daha başka türlü nasıl yitirir? Bir memleket yukarıda söylediğimden başka türlü nasıl işgal edilir, ya da başka türlü bu çağda niçin işgal edilir? Yukarıda sayıp döktüklerim de hemet İsmet İnönü'nün kendisi bir çok kere sayıp döktü. Petrol Kanunu bir sömürge kanunu diyen bir değiliz, İnönü, Amerikan üzerine bir Savunma Bakanı'na bile söylemeyi söyleyen Sayın İsmet İnönü'nün kendisi Milli Savunma Bakanı...

Türkiye İşçi Partisi ve Türkiye'deki vatasever, ilerici güçler yüzde yüz bağımsızlık savaşına girmişlerdir. Yukarıda sayıp döktüğüm kötü durumlarda Türkiye'yi kurtarmak için canlarını dişlerine takmışlardır. Türk ilerici güçleri Türkiye'yi, İnönü'nün Başbakanlığı yaptığı, Mustafa Kemal çağının bağımsızlığını, onuruna kavuşturmak için çabalamaktadırlar.

Bir de Sovyetler Birliği var işin içinde: Satılmışlarım ve yaşadıklarım ve beşinci kez kompradorlarının, «siz Amerikayı kovup Sovyetleri getireceksiniz», dediklerine acaba İnönü de mi inanıyor? Kompradorlar ve beyni yakanmış usaklar Türklerin bağımsız yaşayabilecek bir millet olduğuna inanmıyorlar. Bu köleleştirilmiş usaklar Türk milletini milletten bile saymuyorlar. Onlar, o köleler, o bir lokma kemiğe kul edilmişler geri kalmış bir milletin bağımsızlığıne hiç bir zaman inanmazlar. Onlar için dünya bir efendiler ve köleler dünyasından ibarettiler. Amerika efendi, Türkiye köledir. Sovyetler Birliği efendi, Türkiye köledir. Kurtuluş Savaşı'nın büyük kumandanının böyle düşündüğünü sanmak akılzman köşesinden bile geçmez. Öyleyse, TİP'in dış politikası memleketin zararmadır, derken Sayın İsmet ne demek istiyor? Acaba bizim bilmediğimiz, onun bildiği bir dış politikası mı var TİP'in? Yoksa TİP elinden Amerikalılar mı anlaşı? Yoksa TİP Amerika'nın Türkiye'de uzun bir süre daha kalması için bir oyuna mı girdi? Yoksa TİP başka bir yabancı devleti aynen Amerika'nın işgal ettiği gibi Türkiye'yi işgale mi cağırdı?

Türkiyenin ilerici ve vatasever güçleri ikinci bir bağımsızlık savaşının içindeyler. Bu, silahlı çatışmalara kadar varabilir TİP'in dış politikası da, dış politikası da bütün politikası da bağımsızlık ilkesi yorende dâner. Aslen bağımsızlıklar. İnönü bu politikaya zararlı bir politika diyemez. Dorse yazık olur. Türk Milleti'nin birincil kurtuluş savaşının kahramanına hâlik ihtiyesi var.

sans anlaşması imzalanması gerekmektedir. Bu sırada Sanayi Bakanlığı FANTA'nın Türkiye'ye teknik arzı getirmediği, ham maddesini ülke içinde kargılamadığı ve İhraç edilebilir bir mal olmadığı gereklilikle Yabancı Sermaye Komitesi'nin kararına iktisadi kurulda itiraz etmiştir. Maliye, Sanayi ve Ticaret Bakanlarından kurulu İktisadi Kurul, Sanayi Bakanlığı'nın FANTA ile ilgili itirazını kabul, Yabancı Sermaye Komitesi'nin kararını reddetmiştir. Ticaret Bakanı da İlgili daireye emir vererek FANTA dosyasının kendisine hemen getirilmesini istemiştir. Dosya, Bakanlık içinde onbeş günde ancak bulunabilmiştir.

Buna rağmen, önce üç yüzelli bin liralık isim hakkından ve otuzbez bin dolarlık hammad-

de ithalinden söz eden FANTA'cılar, yasaları ve hükümleri kiyâya iterek renkli gazoz piyasaya sürmüştürler. Bu davranış, ilk tepki Maliye Bakanlığı'ndan gelmiş ve bu gazozun ekmek için kendilerinden bir muamele geçmediği açıklanmıştır. Sanayi Bakanı Mehmet Turgut, «Biz gazozu izin vermedik» demiş, Devlet Planlama Teşkilatı müsteşarı ise gazetecilere hatırladı.

— «Bu bir skandalıdır.» Bir renkli gazoz içinde çevrilen bu basit ve küçük dolap, büyük yabancı sermayenin, neker yapabileceğini sâlia getirmekte ve haklı olarak her yurtsuzluğunu dehşete düşürmektedir.

MİT komplosu hakkındaki dehşet verici ifşaatt

Düz sağları vardı. Sakalı bir kaç günlüğü... Tuttuk konuşuyordu. Cümleler arasında duruyordu...

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi ikinci sınıf öğrencisiydi. 14 Eylül 1967'de, bir arkadaşının yardım ile Sovyetler Birliği'ne geçmişti. 23 Ocak 1968'de Sınır Protokolü yoluyla Türkiye'ye iade ve Artvin Valiliğine teslim edilmişti.

Çeşitli baskılara maruz kalmış, ölüme tehdit edilmiş ve Fikir Küpleri Federasyonu ile Oleyis ve Sağlık-İş Sendikaları hakkında çeşitli raporlar vermeye zorlanmıştı.

Başın toplantısına bir kaç gazete temsilcisini çağırmıştı.

— «Beni bu basın toplantına sevkedən sebepleri de sırasınamakta fayda mütalaa eyleyeceğim» demis ve şunları söylemişti:

— «Durumum son derece karışık bir hal arzettiyordı. Ağabeyimle konuşuk ve fikirlerim ve ideallerim uğruna kendimi ve istikbalimi tehlkiyeye atmak pahasına durumu kamuoyuna açıksayacaktım veya haysiyet ve şerifim ayaklarlarına almacaktır. Ben ağabeyimde teşvikle birinci şikki seçtim. Yani bütün bu oylanlar Türk kamuoyuna açıklamayı uygun buldum. Bundan sonra

Kaçarak gemiciliyi fakat benimle birlikte gidecek birisine ihtiyacım olduğunu söyledi ve beni, Karadenizli HÜSEYİN FERAH adında bir gence tanıttırdı. Karadeniz'deki Hopa bölgesinden, şarp denilen yerden, 16 Eylül gecesi hâdu geçtiğinde HÜSEYİN FERAH bu bölgeyi çok iyi bildiği için hiç bir sıkıntılık yaşamadı. Hâdu geçtikten sonra Rus askerleri bizi yakaladılar, gözlerini bağlayıp atum'a götürdüler. Batıda KGB denilen bir hapishaneye koymuları bekledi.

Genç kardeşlerim, sizlere MAO'nun, LENIN'in STALIN'in KARL MARKS'ın kitaplarını getirip okutmak isteyenlere kanmayın, onlara acımayın, doğru yolu anıstatın. Zira insanıyorum ki, bu gibilerin çoğu benim gibi oldanmış, hakikati göremiyen, ışığa, güneşe, muhtaç kimselerdir.

Yukarıdaki fotokopide, MİT tarafından hazırlanın ve Hürriyet Gazetesi'nde Aksoy adına yayımlanacak olan yazının iki parça görülmektedir. Elyazıyla yapılan düzeltmeler, MİT yetkililerine aittir.

ne olur bilmiyorum? Ne yapacağımı da kararlaştırmış değilim. Hareketlerimi olaylar tayin edeceğim. Zaten onlar artik bende istifade edemeyeceklerini anlamışlardır. En doğru ve dürüst yolu seçtiğimden eminim.»

Cümleler arasında durarak, tutuk konuşan genç adam Mahmut Nedim Aksoy'du.

Bir süre sustu ve gene konuşmasına devam etti:

«Millî İstibbarat Teşkilatı tarafından maruz bırakıldığım bir komploya Türkiye'de kişi ve fikir özgürlüğünün karşı karşıya kaldığı tehlilikleri gözler önüne sermesi bakımından Türk

kamuoyuna açıklamayı bir görev bilmekteyim.

Merak salkıyle gitgitim ve Tiflis'te dört ay hapis, onbes gün serbest kaldığım Rusya'dan, 1917 İhtilâlinin 50inci yıldönümü vesilesyle affedilen iki yılın cezasını tamamlamadan «Sınır protokolü» yoluyla Artvin Valiliğine teslim edilerek döndüm. Beni 23 Ocak 1968 günü Türk makamlarına teslim ettiler. Akşam üstü teslim edildiğim Artvin emniyet makamları tarafından iki sıvı memur eyleyle derhal feci şekilde dövüldüm. Üç gün boyunca Artvin emniyetinde aynı baskılar altında kaldım. Üç gün sonra Hopa'da saçı huzuruna çıkarıldı. Beni üç gün boyunca kabusuz olarak tutuklu tuttular. Saçları beni Millî İstibbarat Teşkilatına teslim etti. Beni 5 Şubat'a kadar Trabzon ve Erzurum'da aynı baskı ve dayak muamelelerine tabi tuttular. Bu arada bende zor ve tehditle

gerçeğe aynısı beyanlar aldılar. Sözü ifade etmektedir. Elyazıyla yapılan düzeltmeler, MİT yetkililerine aittir.

Ankara'ya geldiğim gün Millî İstibbarat Teşkilatı adına çalışmam için baskı, tehdit ve diğer yollarla imzamı aldılar. Bu görevi kabul etmediğim takdirde komünizm faaliyetleri bahanesiyle 8-10 yıl hapse atacaklarını söyleydi. Daha önce Artvin'de beni ödüreceklerini ve öümüzüne kaza sisü verebileceklerini, o sırada Çoruh Nehrinde vuku bulmuş trafik kazasına kurban gittiğini söyleyebileceklerini belirtmişlerdi. Benim solcu çevrelerdeki temaslarından yaranarak, beni kullanmaya çalıştırılar. Ders çalışmak maksadıyla Yozgat'ta bulunduğum sırada beni bu şekilde kullanamayıcağızı anlayarak Ankara'ya davet ettiler.

MAHMUT NEDİM AKSOY
MİT'in komplosunu açıkladı

Millî İstibbarat Teşkilatı tarafından benden Fikir Küpleri Federasyonunda ve diğer solen çevrelerde, ve bazı sendikalarla arkadaşlarla nezdinde istibbarat görevi yapmaya zorlandı. Bana bu maksatla kullanılamam üzere verdikleri bilgileri, telefon numaralarını, posta kutusu numarasını, benimle temas eden şahısları ve resmi arabaların plaka numaralarını Türkiye'nin Millî İstibbarat Teşkilatı tarafından asıl kollanması gereklili menfaatlarına zararlı olacağı endişesiyle açıklamaktan kaçınıyorum.

Bu açıklamamın geleceğim üzerinde yapabileceğim her türlü zararlı etkileri, Türk halkın, Türkiye'deki emekçi sınıfların yanında mücadele veren insanların ve kuruluşların nasıl tehdiklerle karşı karşıya tutunduklarını, nasıl tertiplere kurban gitmek imkânlısına neden oldukları somut olarak gözler önüne serebilmek amacıyla göze almakta yararlıdır.

Beni ölüm tehdidi, şantaj ve para karşılığında Türk halkın çıraklılarına karşı faaliyetlere zorlamak istediler, fakat işte başıya ulaşmadılar.

- Aşık Nesim'in yeni plağı çıktı
- Külhana Çölde Bulunmaz
- Açıma Karanlık Yaprağı Yak Benim İçin

GENEL DAĞITIM:
Odeon — Milas Han,
Tahtakale — İSTANBUL
Ant. Der. : 442

YAŞAMAK GÜZEL ŞEY BE KARDEŞİM

Ancak Mehmet Ali Ermis'in gibi ölümlerden ardından söylemeyeceğiz söz bu... Yaşamannı ne güzel şey olduğunu duyunan, dünyayı herkesin bu gerçek duyunan anlayabileceğiniz bir yer haline getirmek için yaşamış ve bu uğurda ölmüş, güzel insanların ardından söylemesi bir söz bu... O güzel insanlar ki, yaşamalarının hesabını mahkeme-i kürbada değil, İskembeli kürbadan değil, ve ifade verirken gürleyip gitseler bile sorğu yargıcının karşısında değil, onlar yaşamalarının hesabını en ulu yargıcı ola Tarlib'in önünde, günde güne vermenin şıkkı mutluluğunu ermİŞlerdir... Onlar ki, çiftçileri temyizden gelmemis bile olsa, ömürlerini boyunca hizmet ettiği halkın gözünde çoktan temizle ekmişlerdir... Karşısındaki kırılderin elinde silah, 141'ler varsa, onların göğüslerinde de hak yolunda kazanmış, öyle eşeysiz, öyle pürüzsüz bir kırkıblı-buğuk maşallahları vardır... soi meyvelerin altındaki eveyahar kararla bil... Onlar ki, Acılı Kuşak'tandır, onlar ki, ipinden, kuşağından başka var olmayan bir kuşakları çırıp, sonunda bir chem-kuşakına sarıp giderler... Ve onlar için Şair Baba, Yaşamak Güzel Şey Be Kardeşim'de yani Mehmet Ali'nin son nefesinde, sorğu yargının karşısındaydı, savunduğu romanında der ki:

Konuklarım var; Anuska, İsmail, Ahmet, Neriman, Marusa, Ziya, Sİ-YA-U.

Kerim yok. Kerim öldü. Timarhanede değil, lilyeli çıktı. 1950'nin Mayısında ve remden öldü.

Konuklarım kocalmamış. Onları son gördüğümde kaç yaşında birşkmışsam o yaşılar. Sİ-YA-U yine sevdalı Anuska'ya Ahmed yine kıskanıyor Sİ-YA-Uyu.

Ziya;
Bir şir oku dedi bana.

Okudum;
Emekciyim,

Sevdayım tepeden tırnağa,
sevda; görmek, düşünmek, anlamak,
sevda; doğan çocuk, yürüyen ay-

sevda; salıncak kurmak, yıldızlara,
sevda; dökük çeligi kanter içinde.

Emekciyim,
sevdayım tepeden tırnağa...

Marusaya Anuska'ya şiri Ruscaya şe-

virdim.

Ismail eğravasını tıgaranından yaktı:
... iyi yazmışsun. iyi, dedi, sonra ayağa

kalktı, peneereyi açtı, güneş girdi odaya.
Anuska, ak uzunca parmaklı, tombul e-

vucuda Ahmetin eli.

Neriman kalınca sesiyle tekrarladı: ko-

casinim sözünü:

... Yaşamak güzel şey be kardeşim.

Mehmet Ali için başka ne denir ki şu an-

da... Hepimizin başı sol olsun!

Can YÜCEL

KADINLARI DÖVÜN..
İFLÂHINI KESİN... ÖRTÜLERLE
BOĞUN... ESSEK Gibi ÇALŞTIRIN..

FE.

Erkek Kadın!..

CHP LİDERİ NEDEN TELAŞTA?

Mehmet Ali AYBAR

Suçmeler yaklaşırken üç görüş ve bu görüşleri temsil eden üç parti politika sahnesinin ön plânına geçmiş bulunuyor: TİP, AP ve CHP...

AP, çalışan halk kütülelerinin oylarıyla üktidara geldiği halde, çalışan halk sınıflarına karşı bir politika izlemenin çelişkileri içinde bugünkü kapkaç düzenini ayakta tutmaya uğraşmaktadır. Demagogik nutuklarla gizlemeye çalıştığı politikasının asıl hedefi: Devleti bilyük toprak ağalarının ve özellikle ithalatçı - ihracatçılara montajçıların nüfuz ve hakimiyeti altında bulundurmaktır. Dış ve iç politikasıyla devlet çarkı bu sınıfların eliyle ve bu sınıflar yararına döndürülecektir, AP iktidarında durum bu merkezdedir.

CHP'ye gelince: CHP bugünkü düzene karşı olduğunu söylüyor. Fakat bugünkü düzene değiştirilmesi için yapılması zorunlu olan reformlara yanaşmıyor. Gerçekten, dış ticaret, bankacılık ve sigortacılık devletleştirilmekçe bugünkü kapkaç düzeninin değişmesi mümkün değildir. Keza ağaların elinde 2500 - 5000 dönüm bira-kılarak toprak改革u da yapılamaz.

Aşında CHP ile AP arasındaki kavga düzene değiştirme fizerine değil, bu düzenin yönetme üzerinde bir kavgadır, CHP bürokrat sınıfı, yanı yüksek memur ve teknisyenlerin devleti yönetmesini ve ağalarla kompradorların bunların vesayetinde geliştirilmesini ister. CHP, merkezci, tekelci, otoriter devlet felsefesinin temsilcisidir. Demokratik düzeni bu felsefesine uydurma kabası içindedir. En yararlı en doğruyu yalnız kendilerinin bileceği inancı, CHP yöneticilerinde o derece kökləmişdir ki, kendi görüşlerine karşı olanları derhal millî menfaatlere ters düşmekle suçlamann, her şeyden önce karşısındakilerin görüşlerine saygı demek olan demokrasiyle asla bağdaşmadığını bili düşünmezler.

CHP'nin sayın genel başkanının TİP'e değinen sözlerini, seçimlerle ilgili bir hesap, fakat asıl tek parti devrinde kalma ve millî menfaat konusunda son sözü daima kendisinin söylemesi alışkanlığı olarak değerlendirmek gerekir. Sayın İnönü'ye önce bu hususu hatırlatmak isteriz: «Millî menfaatlerimize aykırıdır» şeklindeki suçlamalarla işe baş-

lamak, serbest tartışma kapşlarını kapadığı için demokratik bir düzende yeri olmayan bir davranıştır. Kaldı ki, Türkiye'yi bağımlı duruma düşürmüştür olan ikili anlaşmaların ilkelerini imzalayan CHP hakkında aynı suçlamayı rahatlıkla yapmak mümkündür. Türkiye'nin menfaatleri gerçeklerin bu gibi ön yargilar ve suçlamaların dışında tartışılmamasını emretmektedir.

CHP'nin sayın genel başkanı, Türkiye'nin hem Amerika, hem de Sovyet Rusya ile dost olmasını öngörüyor ve Türkiye İşçi Partisi'nin körüköründe Amerikan düşmanlığı yaptığını, bunun millî menfaatlerimizle bağdaşmadığını ileri stürüyor. Bütün devletlerle, bu arada hem Amerika, hem de Sovyet Rusya ile dost olmak, Türkiye için elbette istenecek bir şemdir. Ancak, bunun bir takım şartları olduğu da muhakkaktır. Genel olarak milletlerarası münasebetlerde dostluklar menfaat esasına göre kurulur. Ve bizim gibi geri kalınış kliçük bir devlet, Amerika veya Sovyet Rusya gibi büyük devletlerle dostluk kurarken, bu devletlerin nüfuz ve tesiri altına girmemek için millî bağımsızlığı, egemenlik haklarına ve ülke bütünlüğüne kışkırtıla sarılması zorunludur. Bu konuda en küçük ihmâl, millî felâketlere yol açar. Nitelikim, 1947'de dünya şartının ve Amerikan planlarının gereği gibi değerlendirilmemiş olması, gidegek Türkiye'yi egemenlik haklarınıyla bağıdatmayan 53 ikili anlaşmaya Amerika'ya bağlı ve ülkesinde denetleyemediği Amerikan askeri üsleri bulunan bir devlet durumuna sokmuştur.

Asil gerçeklere ters düşen basiretsiz politika, Amerika ile ilişkilerimiz bu merkezdeyken körüköründe «Amerikan düşmanlığı yapılmıyor» demek ve durumu değiştirmeden Amerika ile ittifakların devamını istemektir.

Gerçek şudur: Türkiye'nin güvenliğini tehdit eden düşüren denetimiz dışındaki askerî üsleri ve türkî imtiyazlarıyla yurdumuzda kaldığı müddetçe Amerika dostumuz olamaz.

CHP'nin savunduğu gibi, ittifaklar ve ikili anlaşmalar çerçevesi içinde Amerika'nın imtiyazla-

rma son verilebileceğini söylemek de, milleti gerçekleşemecek bir ham hayâle oyalamak olacağ ve ikinci millî kurtuluş mücadelemini zafer uğratabileceği için zararlıdır. Amerika ile Türkiye'nin NATO içinde gerçekten eşit şartlara ve olanaklara sahip olabilmesi, Amerika'nın bu ittifaktaki yeri ve ağırlığına ters düşüğünden adeta tabiatı eșyaya aykırıdır.

Ber yandan dostluklar kurulurken dünyadaki kuvvet dengesini ve tarihin akış doğrultusunu da mutlaka göz önünde tutmak gereklidir. Sorunu, «Bugün dünyada iki büyük kuvvet var: Amerika ile Sovyet Rusya» şeklinde koymak bir çok kere belirttiğimiz gibi yanlıştır. Üçüncü dünya devletleriyle Çin ve Fransa da birer ağır merkezi haline gelmek çabasındadır. Üstelik millî kurtuluş mücadeleleri tarihin akış doğrultusunu tayin etmektedir. Dostlarımızı seçerken buna da göz önünde bulundurmak zorundayız.

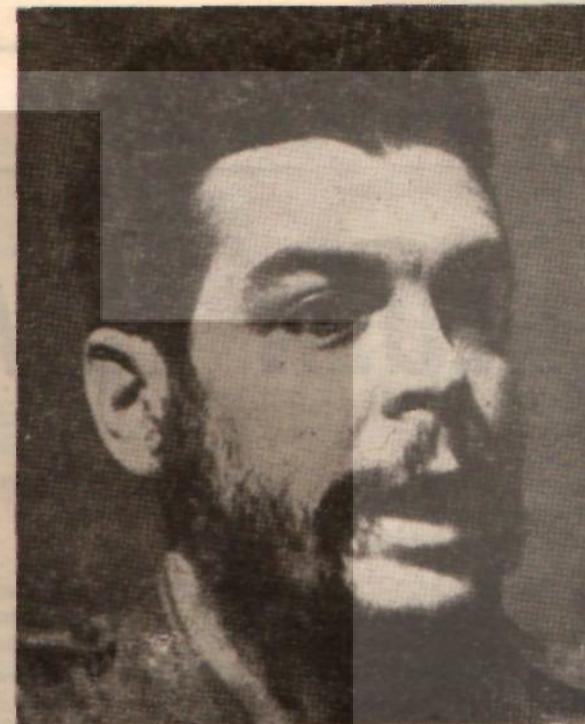
Dünya milletleri her bakımından birbirlerine bağlı bulunmaktaadır. Dünyanın bir ucunda oluşan bir olay öbür ucunda yaşayan milletleri etkiliyor. Amerika'daki siyah-beyaz kavgası veya Amerika'nın Vietnam halkını katletmesi karşısında kayıtsız kalamayız. Nasıl ki Sovyet Rusya'nın bilyük devlet politikası izleyerek başka milletleri nüfuz ve etki altında bulundurma çabaları da bizi kayıtsız bırakamaz. Dostluklarımıza tayin ederken bütün bu faktörler hesap edilmelidir.

Türkiye İşçi Partisi'nin dış politikası millî menfaatlerimize uygun olan biricik yoludur. Biz bu politikayı defalarca açıkladık: Millî bağımsızlığımıza kışkırtıla sarılmış bir politikadır bu. Amerika'yı yurdumuzdan çıkardıktan ve boşalan yere yabancı hiçbir devlet sokmamaya azimli olarak Amerika ile Sovyet Rusya'yı Türkiye'den aynı uzaklıktakı tutum ve üçüncü dünya devletleriyle dayanışma ve işbirliğine önem vermek...

Türkiye İşçi Partisi seçimler arifesinde bilime dayanan, millî ve halktan yana iç ve dış politika-stıyla çalışan halk kütüleleri için tek alternatifdir. AP'nin de, CHP'nin de telâşları bundandır.

Küba'ya Nasıl Çıkmıştık?

Küba'nın Santiago şehrindeki Moncada Kışlası'na yapılan baskından sonra, ülkedeki devrimciler arasında iç işlerle ilgili fikir ayrılıkları ve anlaşmazlıklarla baş göstermiş, bunların sonucu olarak da, bütün yürekşiz kişiler şu yada bu sebeple ihtişalci safları terkederek daha az feragat isteyen siyasi partilere veya devrimci örgütlerde katılmaya başlamışlardır. Ama bütün bunlarm yanında, bir başka hareket de yavaş yavaş gelişiyordu. Adını 1953 yılında Moncada Kışlası'na yapılan baskının tarihinden almış olan 26 TEMMUZ HAREKATI'nın saflarına acemi erlerin ilk grupları katılmışlardı bile... Acemi erlerin eğitimi ile görevli olanlar, çalışmalarını Meksika'da belli bir gizlilik içerisinde sürdürmek zorunda idiler. Zira, para ve rüşvetin önemli rol oynadığı bir ortam içinde hem Meksika Hükümeti'ne, hem F.B.I. ve Batista'nın ajanlarına, hem de çeşitli alanlarda toplanmış düşman kuvvetlere karşı koymak zorunda bulunuyorlardı. Üstelik, Trujillo'nun casusları ile de uğraşmak gerekiyordu. Acemi erlerin seçimi, özellikle Miami'de, çok isabetsiz bir şekilde yapılmaktaydı.

ERNESTO CHE GUEVARA
— Küba topraklarına ayak bastıktan sonra... —

Aradan bir kaç ay geçti. Atıcılarımız gelişmiş, hepimiz birer keskin nişancı olmuşduk. Meksika'da bir çiftlik bulmuş, burada personel şefi olarak ben ve General Bayo'nun yönetim altında 1956 seferine çıkış planınızı hazırlamıştık. Ne var ki, aynı günlerde ficreleri Batista tarafından ödenmeyecek olan iki ayrı Meksika birligi, Fidel Castro'yu avlamaya çakmışlardı. Nihayet bu birliliklerden biri Fidel'i ele geçirdi, bu olaydan birkaç gün sonra da Fidel taraftarlarının çoğu yakayı ele verdi. Meksico şehrinin yaklarında bulunan çiftliğimiz polisin eline düşmüş ve hepimiz cezaevlerini boylamıştık.

İşte bütün bu engelleri aştından sonra en önemli olan iki büyük görevi yerine getirmemiz gerekiyordu: Meksika'dan ayrılmış... ve sonra da... Küba'ya çıkarma!

O sırada, geri kalan bütün bu işler bize çok kolay görünmekteydi.

Güvenilir ihtişalcileri çevresinde toplayan Fidel Castro, tüm yeteneklerini ve olağanüstü çalışma gencini. Küba seferine çıkacak olan silahlı kuvvetleri örgütlemeye adamıştı. Ayıracak fazla zamanı olmadığı için, askeri strateji derslerine sık sık katılmıyordu. Geri kalanlarım ise, General Alberto Bayo'dan oldukça önemli gerilla taktikleri öğrenebiliyorlardı. Başlangıçta birkaç strateji dersine katıldıktan sonra bende uyanan ilk izlenim, ZAFER'in mutlak surette kazanabileceğini idi.

GENERAL ALBERTO BAYO
— Castro ve Guevara'nın gerilla hocası —

rime komşu bir ilkeye gönderilmem için gayret göstermelerini istedim. O zaman Fidel'in bana vermiş olduğu o kesin ve erkekçe cevabı asla unutamam: «SENİ YÜZÜSTÜ BIRAKAMAM!»

Bizleri Meksika cezaevlerinden kurtarabilmek için önemli bir zaman ve para harcaması gerekiyordu. Bu gereği yerine getirmekte tereddüt etmedim.

Fidel'in sevdiği kimselere gösterdiği bu tip kişisel jestler, kendi çevresinde yaratılmış olan kuvvetli bağlılığın anahtarını teşkil etmektedir. Fidel'in çevresinde ilkeler üzerinde oturtulmuş bir bağlılık duygusu ile arkadaşlık üzerine kurulmuş bir dayanışma. Küba İhtişal Ordusu'nu bölmeyecek bir bütün haline getirmiştir.

Gizlilik içerisinde çalışıp bulabildiğimiz her yerde saklanarak, gayet az sokağa çıpıkmak mümkün olduğu kadar halkın gözünden uzak kalarak günler ve aylar geçirdik.

Bu sırada aramızda bir hainin bulunduğuunu öğrendik. Fakat kendisinin kimliğini bilmiyorduk. Silahlardan bir kısmını düşmana satmıştık. Ayrıca, yatımızı ve radyo vericimizi de pazarlık konusu yapmıştık. Düşman-

nin içimize nüfuz ettiğini öğrenince hummalı bir çalışmaya giriştiğimiz GRANMA Yatı son süratle sefere hazırlandı. Fazla bir şeyimiz olmamasına rağmen, bulabildiğimiz bütün malzemeyi, üniformalarımızı, tüfeklerimizi ve doğru dürüst cephanesi bile olmayan iki tanksavar silahını gemiye yükledik. Nihayet 25 Kasım 1956 gününe sabah saat 2'de, Fidel'in o zamana kadar resmi basında eğlence konusu olan şu sözleri gerçekleşme sahafasına girmişi: «1956 yılında yürüyeceğiz, ya şehit!»

● Granma yola çıktıktan sonra hepimiz deniz tutmuştum.

Her cinsten malzeme ile tıkkı tıkkı doldurulmuş olan GRANMA yat ile, bütün ışıklar söndürilmiş olarak Tuxpan Limanı'ndan denize açıldı. Hava çok bozuktu. Bu yıldan deniz seferleri yasaklanmıştır. Ama nehrin

Guevara'nın hayatı ve hatırları

-4-

Küba İhtilali sırasında Fidel Castro ile Ernesto Che Guevara uygulayacakları bir taktiği görüşüyorlar

denize kavuştuğu yere varınca sular sakinleşti.

Yucatan bölgesinde haliçten körfeze çıktıktan bir süre sonra ışıkları yaktı. Ancak körfezden çıkar çıkmaz hepimizi deniz tuttu. Deniz tutmasına karşı anti-hıstatının haplarna aradık, kár etmedi. Beş dakika kadar 26 Temmuz ve Küba milli marslarının söyledi. O da işe yaramadı. Genide durum yürekler acısıydı. Hemen her köşede deniz tutmuş erler elleriyle midelerini bastırarak kıvrantıyoordu. Bazıları kafalarını kovaların içerisinde daldırmıştı, bir kısmı da üstleri basları kusmuk içinde ölü gibi yerde yatıyordu. 83 kişi içinde iki ya da üç tecrübeli denizci ile dört ya da beş askerden başka deniz tutmayan kimse kalmamıştı. Dördüncü veya beşinci gün durum biraz düzeltildi. Bir ara tekneden su aldığı sanmış ve yükü hafifletmek için yattığı bütün ağırlıkları denize attıktı. Ne var ki, tekneden su almadığını, sadece banyodaki çesmelerden birinin açık kaldığını çok geç farkettik...

Hareket için seçilen rota, Jamaica ve Oriente eyaletinde Niquero kasabasının yakınındaki Grand Caymen adasının eteklerini yalayarak Küba'nın güney sahillerini genişçe taramakta idi. Ancak programın uygulanmasında epey geç kalmıştık. Aynın 30'unda radarodon Santiago'de Cuba ayaklanması işittik. Yoldaşımız Frank País tarafından yönetilen bu ayaklanmanın başladığı gün biz de Küba topraklarına ayak basmış olacaktık. Fakat geç kalmıştık.

Ertesi gece, yanı aralık aymın ilk günü doğruda Küba sahillerine yönelik büyük bir heyecanla Cabo Cruz fenerini aramaya koyulduk. Suyumuz yiyeceğimiz ve zamanımız azalmakta idi... Karanlık ve fırtına bir gecenin saat 2'sine doğru durum adamaklı endişe verici bir hal almaya başlamıştı. Gözüler teknenin orasına burasına koşarak fenerin ışığını seçmeye çalışıyorduk. Bir zamanlar Küba Deniz Kuvvetleri'nde teğmenlik yapmış olan Roque, fenerin yerini kestirebilmek için bir kere daha üst köprüye çıkmış, fakat ayağı bir çengele takıldıgından güverteye yuvarlanmıştı. Bu olayın

● Küba'ya ayak basar basmaz Batista'nın ordusu yerimizi tesbit etmişli..

En sonunda Küba'ya gün ağarırken, Colorados Plajı üzerindeki Belic denen yerden çıkıştık...

Cıkarmamız bir sahil muhafaza gemisi tarafından tesbit edilmiş, yerimiz bu gemi tarafından telgrafta Batista Ordusu'na bildirilmiştir. Büyük bir telâş içinde ve mümkün olduğu kadar az malzeme ile yati terketti. Tam bataklıklar içine dalmak fizereken, Batista'nın uçakları bize bomba yağdırmağa başlamıştı bile.. Geniş Rizofora yapraklarının örtüsü altındaki bataklıklarda ilerlerken uçaklar tarafından görülmemiz imkânsızdı ama yerimiz de artık tesbit edilmişti.

Bölgemin coğrafi durunu hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığımız ve araziyi bildiklerini iddia eden adamlarımızın yanlış bilgilerle bizi yanlıtları için içerisinde düşürgümüz bataklıklarda saatlerce yürümek zorunda kaldık. Denizde yedi gün silren bir açılık ve deniz tutmasından sonra karada da birbirlerinden korkunç tam 11 gün geçirdik.

Meksika'dan avrilişimizden tam on gün sonra, dinlenme molaları ya da adamlarımızın bayılmalarıyla sık sık kesilen bu gece yürüyüşlerini tamamlayarak 5 aralık sabahı Alegria de Pio diye bilinen noktaya ulaştık. Burası, ağaçlıklı küçük bir arazi parçası idi... Bölgemin bir yan şeker kamışları, diğer yanları ise ilerdeki sık ağaç ormanlara doğru uzanan vadilerle çevrilmişti. Burası kamp kurmağa elverişli bir yer değildi. Ama, ertesi gece yürüyüşümüze devam edebilmek için günde kalan zamanında burada konaklamaya karar verdik...

GELECEK HAFTA

OLUM KALIM
SAVASI

Küba'da niçin savaşıldı, Lâtin Amerika'da niçin savaşılıyor?

Mekin GÖNENÇ

1889 Ekim'in ikinci günü... Washington'da Pan-Amerikan Konferansı'nın ilk oturumu yapılmaktır... Konferansın tek amacı, uzun vadeli yeni bir ekonomik politikamızın ana ilkelerini tesbit edip gelecekte buları birer gerçek haline getirmektir... Amerikan emperyalizminin ilk fikir şampiyonlarından biri olan Cumhuriyetçi Parti Senatori Albert J. Beveridge, kürsüde delegelere partisinin iktidara geldiğinde uygulayacağı programın ana çizgilerini şöyle açıklamaktır:

... Amerikan fabrikaları ve toprakları, Amerikan halkın tüketim gücünden daha fazla bir üretimi sağlamaktadır. Dünya ekonomisi bizerin eline geçmemeli ve geceektir del. Biz bunu, enavatan Ingiltere'nin bizlere öğretmiş olduğu yollar dan sağlayacağuz. Bütün dünyada Amerikan mallarının dağıtımını sürdürderek ticaret merkezlerini kuracağız. Deniz ticaret filolarımız okyanusları kaplayacak. «Büyük İlkel» durumunu koruyabilmek için yerli bir deniz kuvveti kuracağız. Ticaret merkezlerimizin çevresinde kendi kendine hükümet eden, fakat üzerinde Amerikan bayrağı dalgalanan ve yalnızca bizlere el iş veris yapan geniş koloniler yayılacaktır. Daha sonra da ekonomik gücümüzün kanatlarını altında, isadamlarımızı diğer Amerikan kuuluşları izleyecektir...

Bugün işin hemen hepsi «gerçek» haline gelmiş olan bu sözler arasında «YANKEE EMPERYALİZMİ»nın temelinde yer alan ana kurallardan başka bir şey değildir

19. Asırın sonu ve 20. Asırın başlarında İngiliz, Fransız, Alman, Belçika ve Hollanda devletlerinin ayrı ayrı yurduttukları emperyalist ugurları, Asya, Afrika, Ortadoğu ve Güneydoğu Pasifik'te kümelenmeye devam ederken, Güney Amerika ve karayıp Deniz de, «Yankee Emperyalizmi»nın gelişme sahnesi olarak bırakılmış, kısacası... Lâtin Amerikalı, Yankee'nin ilk kurbanı olarak消除 edilmiştir.

A.B.D. her ülkeye olduğu gibi, Lâtin Amerikalıklarla de «yardım» adı altında girdi ve bir daha da çıkmadı... Halkları iliklerine kadar sömürdü ve hâlâ da sömürmekte. Bu ülkelere yardım adı altında yatarmakta olduğu her doların karşılığında, Washington bugün işin Lâtin Amerikalıklarından şunları istemektedir:

● A.B.D. tarafından Küba'ya karşı yürüttülmekte olan politikanın, diğer Lâtin Amerika ülkeleri tarafından da desteklenmesi.

● Amerikan şirketlerinin bu ülkelerde yatırımlar yapabilmesi ve bunların hiçbir şekilde kamulaştırılmamaya çağının garanti altına alınması.

● Sosyalist ülkelerde iktisadi ilişkilerin kısıtlanması

● Washington tarafından verilmekte olan ekonomik yardımların en azından yüzde ellisinin özel sektör yatırımlarına ayrılmaması.

● Ellerindeki dolarların yalnızca

Birlik Amerika tarafından üretilen mallara harcanması.

● İthal ve ihraç mallarının uluslararası masada, Amerika bayrağı gemilerin kullanılması.

● Amerika bankalarının Lâtin Amerika ülkelerinde faaliyet göstermesi için hukuki kolaylıklar sağlanması.

● Askeri uzman, barış gönüllüsü ve iktisadi dengeyi isimleri altında gönderilecek Amerikalılara özel yetkiler tanınması.

● Kültür ve eğitime «Amerikan» uygulamaları kayılması.

● Bütün ağırlığı kuzeyde olan, Amerikalılar arasında bir «Ortak Pazar» kurulmasının hızlandırılması.

Kafatası içersinde bir parçaek iktisat nosyonu olan bir kişi, bu şartları kabullenmiş bir ülkenin, bağımsızlığı yitirmiş olduğunu anlamakta güçlük çekmeyecektir.

Bugün Lâtin Amerikalı yahancı yatırımları yüzde 78'i Amerikalılar altı bulumaktadır. Ağır sanayinin yüzde 63'; Petrol, kalya, bakır, demir, aluminyum v.b. gibi toprakaltı madde lerinin yüzde 81'; tarım ürünlerini nayının yüzde 39'u; deniz ticaretinin yüzde 66'; tüketim malları satan ticari kuruluşların yüzde 40'ı Amerikalılar...

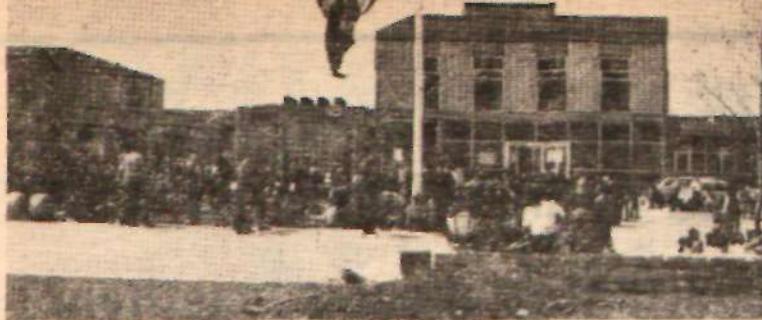
Chase Manhattan Bank, The Bank of America, Export-Import Bank ve diğer kudreli Amerikan bankalarına alt şubelerin sayısı her geçen gün daha da aradır. 1950-1963 yılları arasında yapılan dolaylı yatırımların yüzde 90'ı Amerikan bankaları tarafından finanse edilmiştir. Lâtin Amerika ülkelerinin Amerikan bankalarına olan yatırım borçları 1964 yılında 8 milyar, 1967 yılında ise 11 milyar de lara yükselmış bulunmaktadır.

Amerikan yatırımları 1950 yılında yalnızca 513 milyon dolardırken, 1960 da 900 milyona; 1964'de 1 milyar 400 milyona; 1966'da 1 milyar 900 milyonu fırlamış...

Yine, 1964 yılına ait resmi istatistikler, Lâtin Amerikalı Yankee sömürgeci ve soygunu en vurdum duymaz kişilere bile kabul ettirecek, şu iki rakamı yanyana yummış bulmaktadır. 1964 yılında Lâtin Amerikalı mevcut Amerikan yatırımlarının tutarı 1 milyar 400 milyon dolar... Aynı yıl içersinde, Amerikan şirketleri ve hükümetinin aynı ülkelerden safladığı gelir toplamı, 2 milyar dolardır!

Haik toplulukları yine de fakir, yine de perşen. Coğuluk kendi ağırlığını devlet yönetimine koymamış, kendi servetlerine sahip çıkamamaktadır. Egemen sınıflarla işbirliği yaparak diktatör askerler, faşist bir düzen içersinde, 1889 yılı Ekim ayının 2'nci günü yazılmış bir senaryoyu uygulamak için kendilerini ezmetek...

Lâtin Amerikalı bu kahredici Yankee çemberini parçalayıp kurtulan tek ülke Küba oldu. İşte, diğerleri de aynı savaşa vermekte...

Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ndeki boykotta rektörlük önünde toplanan öğrenciler...

ODTÜ'de Rektöre karşı mücadele

«Tasarruf Bonosu Mucidi» Kemal Kurdaş'ı kendisine alet eden Süleyman İktidarı, Orta Doğu Teknik Üniversitesindeki devrimci hareketi susturmak için, son günlerde çeşitli tertiplere başvurmuş, üniversite içine jandarma ve polis birlikleri sokmaktan dahi çekinmemiştir.

Politik amaçlarla davrandığı sabit olan Mütevelli Heyeti ve onun seçtiği Üniversite yöneticileri, Üniversite özerliğini öğrenci ve öğretim üyelerinin haklarını hiçe sayarak keyfi yönetimi son stansuna vardırmışlardır.

Fikir özgürlüğüne ve Üniversite özerliğine inanmış dekanların ve bölüm başkanlarının görevlerinden alınması,

Akademik alanda öğrenci çatıları taban tabana zıt kararlar alınması,

Fakir öğrencilerin yaşamaları ve okumaları için kurulan «Atatürk Bars Fonu» için öğrenci ve personelden kayıtlar sırasında kesilen paranın ne olduğunu bilinmemesi,

Öğrenci faaliyetlerinin kısıtlaması

Kafeterya'nın yöneticileri çatılarına çalışan bir ticarethane durumuna getirilmesi geçtiğimiz hafta Orta Doğu Teknik Üniversitesi öğrencilerini harekete getirmiştir. Bir Boykot Komitesi kurulmuş ve uzun vadeli mücadeleının ilk etabı olarak, kafeteryayı boykot kararı almıştır. Rektörlük binası önünde toplanan öğrenciler beraberlerinde üzerinde keyfi idareye paydos. Üniversite özerliğini satma hakkını kimden alındı?

Üniversite Kurdaş'ın mi bizim mi - ODTÜ Üretme Çiftliği, Ağalar: Mütevelli, Kehya: Rektör, İrgatlar: ODTÜ öğrencileri, yazılı dövizler taşıyarak protesto hareketine girişmişlerdir.

Daha sonra bir konuşmaya yapan öğrencilerden biri, kafeteryada fiyatların derhal indirilmesini, görevinden alınan İdari Ümiler Fakültesi Dekanı Arif Payashoğlu'nun görevine atanmasını ve Kemal Kurdaş'ın hesap vermesini istemistiştir.

Rektörlük binasından çıkan Kurdaş'ın öğrenciler, sorularını cevaplamamasını istemişler, tekilfleri reddedilince Rektöri yuhalamışlardır. Bu arada öğrencilerle Kurdaş arasında şu ilginç konuşmalar geçmiştir:

Rektör: Sekiz yıldır sizlere bülular yapıyordum, yeşillikler yetiştiğim.

Öğrenci: Özerlik olmayınca neye yarar?

Rektör: Hiçbir şey bilmiyorsunuz, meselelerden haberiniz yok.

Öğrenci: Biz herşeyi biliyoruz ve karnımız çok aç.

Rektör:....

Öğrenci: Sizinle biz aynı yemeği mi yiyoruz.

Rektör: -Evet...

Öğrenciler — Yuhhh. Kemal Kurdaş, başına önüne eğerek, koşar adımlarla makam arabasına binip gitmiştir..

Ertesi gün, Rektörlükten 5.4.1968 tarih ve 283.2/16 835 sayılı Öğrenci Derneğine bir yazı gelmiştir. Yazında, Mimarlık Fakültesince düzenlenen balonun Öğrenci Birliğince basılacağı öncə sürüller, böyle bir hareket olduğunda şiddetli cezalara başvurulacağı bildirilmiştir. Öğrenci Birliği derhal yazdı cevaplandıracak, Rektörün öğrenciyi tamadığını belirtmiş ve şöyle demiştir.

— Bir takım yalan yanlış varsayımlar ve iddialara dayanarak Orta Doğu Teknik Üniversitesi öğrencisinin temsilcisi öğrenci birliğini tehdit edisinizi ise protesto ederiz.

Ve balonun yapılacağı gece Orta Doğu Teknik Üniversitesi Rektörü Kemal Kurdaş Jandarma ve Polisten yardım istemiştir. İki mangal jandarma birligi PTT'nin bulunduğu binada bekletilirken, Toplum polisi de tertibat almıştır. Ru arada, Mimarlık Fakültesi binasının çevresinde her beş metreye bir adam konulmuştur.

Öğrenci Birliği İkinci Başkanı Can Savran'ın ölümünden birkaç gün sonra düzenlenen balo ve Üniversiteye polis ile jandarma sokulması öğrenciler arasında büyük tepki uyandırmış, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Öğrenci Birliği Sosyalist Fikir Kulübü bir bildiri yayımlamıştır.

Bildiri Orta Doğu Teknik Üniversitesi öğrencisi enekçi halktan yanadır. Orta Doğu Teknik Üniversitesi En Devrimci Üniversitesidür. cümleleri ile başlamakta ve şöyle denilmektedir:

— Faaliyetlerimiz için bizi hak verilmedi, fakat kıyafet baloları, maskeli balolar da daima izin verildi. Bu baloların birer seks partisi olduğunu bilmeyen var mı? Kim olduğu bilinen bu gurubun ne halt ettiğini bilmeyen var mı? Evet, bizim üniversitemizde, halkın çocuklarının üniversitesinde jandarma koruyuculuğunda Türkliğünü ve saclarını kesmeyi unutmuş züppeler cinsi arzularını tatmin ettiler.

TÜRK-İŞ'İN MANEVİ ÇÖKÜŞÜNÜ

Türk-İş'in 7. Genel Kurulu yöneticilerinin manevi iflasını ilân etmiştir. Zira DISK'ce ve bağımsız kuruluşlar ve yazarlarca yapılan eleştiriler sonunda Türk-İş, ayıbını örtmek gereğini duymuş, yöneticilerini bağımlı duruma sokan dış yardımın ana kaynağını raporda gizlemek yolunu seçmiştir.

Türk-İş'in önceki kongrelerinde ayrı bir bölümde ele alınan AİD yardımları ve AİD'nin 2 milyonluk bağışı ve ötekî ödemeleri bu yılki çalışma raporunda tek kelime ile olsun gösterilmek istenmemiştir. Buna karşılık alınan (eğitim adı altındaki) 3 milyon 855 bin 143 lira 77 kuruştan bu kez söyle söz edilmektedir.

«Konfederasyonumuzla ilişkiden yürütülen eğitim projeleri masraflarını karşılamak üzere bu iki yıllık devrede 3.855.143-77 TL avansa mukabil...»

Türk-İş yöneticilerini bu yola iten güç DISK'in kuruluşu ve işçi sınıfının yabancı devlet paralarına karşı gösterdiği açık tepkinin kendisidir.

Türk-İş bugüne kadar hep yalnız dayanan bir büyülüklük taslamıştır. Kongre, bunu da gün yüzine çıkarmıştır. Türk-İş, üye sayısının 800 bin olduğunu iddia etmiştir. Oysa anlaşılmıştır ki üye sa-

yısı 400 binin biraz üstündedir. Yüzde yüz yakın bir yalan!

Türk-İş, DISK'e bağlı sendikalardan Lâstik-İş'in, Maden-İş'in, Kınık-İş'in Varto deprem felaketine uğrayanlar için topladığı yardım paralarını kötüye kulandığını ve hatta iç ettiğini iddia etmiş, açılan soruşturmadada bu yolda şahitlik etmiştir. Adalet tecelli etmiş ve Sorgu Yargıcılığı, hiç bir iddianın gerçek olmadığını görmüş, bu örgütler hakkında takipsizlik kararı vermiştir. Buna karşılık Türk-İş'in Kıbrıs'a yardım kampanyası sonunda elde ettiği 41 bin 723 lira 55 kuruş yerine harcanmamış, Türk-İş'te kalmıştır. Ayrıca Adapazarı zelzeleleri için toplanan paralar, devrimci kuruluşlara karşı kurdurulan sarı sendikalara destek niteliği taşıyan bir tutumla dağıtılmıştır.

Böylece Türk-İş, başkasında aradığı kusuru kendisi rahatlıkla işleyebilmiştir.

Türk-İş'in manevi çöküntüsünü asıl belirleyen, kongrede konuşanlar içinde devrimci görüşleri savunanların ciddiyeti ve yöneticilerin yüzüne şamar gibi inen gerçekçi eleştirilerin karşısında bir kusur yöneticilerin kaba kuvvette başvurmak zorunluğunu duymalarıdır. Bizzat Demirsoy'un adam kovalaması, eli kanlı faşist sendi-

Konsere engel olan Alanya Kaymakamı bkr törende

Abrakadabra'ya evet, halk şairine hayır!

KINA YAKSINLAR!

Aşık İHSANI

Bır valiye ben, devletin valli olduğu istreke **avalı** derim. Çünkü devletin vallisi, her şeyden önce devlete yararlı, tarafsız bir vall olur. Yoksa bir iktidarın emrine boyun eğen valının yüzüne bile bakmam. Devlet, ister iktidar, ister muhalefet, ister gâvur, ister müslüman olsun, T.C. vatandaşı olan herkesin, evet herkesin devletidir.

Ama iktidar öyle mi Hayır Kandırıp oyunu aldığı bir zümrünün iktidarıdır. O halde bkr

idareci, iktidarın emriyle hareket ederse ve ona yaranmak için her şey yaparsa ne olur? En azından suç işlemiştir.

Bir örnek:

30 Mart 1968 günü düzenlenen bir konser için Antalya'ya çağrıldım. Konsere, Metin Etoğlu ve Ümit Yaşaş'ın da çağrılığını yolda öğrendim. Sineması kiralanan, müsaadesi alınan ve biletleri satılan konser, sahneye çıkacağımızdan tam iki saat önce şakkadak iptal edildi. Gerekçesi, emniyete

MADDİ YIKILIŞI İZLEYECEKTİR

kacılığı benimseyen yöneticilerin söylemde de, ilkelerde de sermaye çevrelerinin kukla durumuna getiklerini gösteren beyanları ortadadır.

Türk-İş, kendi kendisine bağlılığını anlatan bir kitapçık için 42.000 lira harcayacak kadar, DİSK'in varlığı karşısında savunmaya geçmiştir. Türk-İş particiliği ve politika gerçekini ters anlamaktadır. ve bu yanlışında israr ettiği için kongresinde gelişileri yüzüne vurulmuş, bu doğular karşısında komprador burjuvazının işçi sınıfından sağladıkları payandalar ışık görmüş yarasalar misali şaşkına dönümselere.

Kongre göstermiştir ki A.P. emekçilere karşı olan inanç ve eylemlerini, bir takım sendikalarla mutemed adamları aracılıyla Türk-İş'te geçerli hâle getirmiştir. 440 sayılı kanunu iktisadi devlet teşekkülünden çalışanlar adına sendikaların işletmelerin yönetim kurulunda görev almasını kısıtlaması önemsememiştir. Kârın yüzde 10'unun işçilere verilmesi ilkesinin hasır altı edildiğinden kârdan pay almayı toplu sözleşme hükümleri arasında sokma ilkesine aldırmış efen olmamıştır. Seçimlerde Türk-İş'in izlediği «Seçtirmeme kampanyası» nedeniyle Türk-İş'in polise aranması olayını tasvip eden A.P.'

li sendikacıyı konamak yoluna bittiğidilmemiştir.

Artık memleket sorunlarında hakim olması gereken işçilere uygun, onların hayat felsefelerine yaraşır bir eleştiri ve söylem, Türk-İş için söz konusu olmak gereklidir.

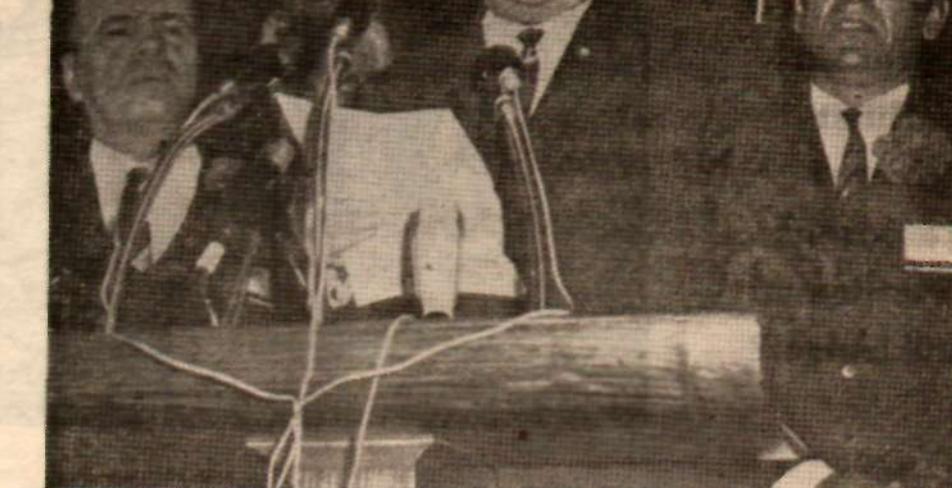
Türk-İş içinde kalmış olan örgütlerden az da olsa namuslu ve gerçekten emekçilerin haklarına titizlikle inanmış sendika liderlerine düşen görev, işçi sınıfına İhante İştirakten kurtulmaktadır. «Ekonomik şartlar eşit olmadıkça eşit hürriyetlerden söz edilemez» diyen Louis Blanc'ın bu sözünü Türk-İş sorumlularının odasına asmak ve kapayı kapayı Türk-İş'i kendi çöküntüsüne terketmek bu uyanık liderlere düşen en şereflü görevlerden biri olacaktır. 22 Aralık 1964 mitinginden bu yana Türkiye İşçi Partisi'ne karşı çıkarak, devrimci ve ilerici gelişmeyi yavaştırmak, elinden gelirse durdurmak için komprador burjuvazi tarafından görevlendirilen Türk-İş yöneticileri, bu kongreleriyle de aynı görevde devam ettiklerini açıklamışlardır. Büttün sermayecilerden yana olan partilere dâvet gönderip TİP'i hariç tutmaları elbette TİP için şerefdir.

Partilerüstü politika safsatası-

masından sonra, herhalde konseriniz iptal edildiği müjdesini vermiş olsak, ortadan kayboldu.

O gün Yüksek Seçim Kurulu, memurların siyasi çıkar için temel atımlarını ve propaganda yapmalarını, ki vali bir memurdur, yasaklıdı. Vali'nin nereye gidebileceği sıkıştırı sıkıştırı sorulunca Emniyet Müdürü, valisinin bir köy suyunu açmaya gittiğini söyledi. «Fakat orada hazır bulunan vatandaşlar, valının köy suyu için değil, bir kur'an kursu temel atma töreni için gittiğini, emniyet müdürüne yüzüne karşı açık açık söyledi. Hava gergin, sınıklar bozuktu. Yer yer kümelemiş halk, konseri engelleşenleri suçlarken, emniyet müdürü karşısında kül yutmayan üç sanatçının olduğunu unutarak döktüğü bir sürü havadan läfları bizi ayırttı. Bir ara bize, «Buyurun, valım, şimdi gelmiş olacak, isterseniz siz valimle de görüşürem. Göreceksiniz, o da bennim gibi konuşacaks» diyecek bizi valisyle görüşütmeye götürdü.

Vali makamında adının Ömer Naci Bozkurt olduğunu sonrasında öğrendiğim kır sağlı biri, «Ben Antalya Valisi» diye kendini tanıttı. Bir ara Hazreti Ömer ve Hazreti Ali'den söz açıp, konu dışına çıktı. Söz arasında Metn Eoğlu, Vali'ye «Sizler anlasınız musun?» diye soruncas, Vali «evet» dedi. Hatata bir arkasına geçtiği masanın gözünden kara kahı bir defter çıkarıp sayfalarını bize göstermeden karıştırı karıştırı «Ben sizlerin şırlarınıza hayranım, bazı şırlarınızı (elinde tuttuğu kara kahı defteri kas-

Demirsoy ve Tunç, Türk-İş Kongresinde Sunayı dinliyorlar...

m artık Türk-İş içindeki örgütlerin en önde gelenleri ve en yetkili delegeleri bile yerle bir etmişlerdir. Partilerüstü politika, sofra hazırlamayı işçilere, yemekleri mideye indirmeyi burjuvazala tanıyan bir sistemin adıdır. «Keşke kolardan başka bir mülkiyete sahip olmaya» Fransız işçilerinin 17 Şubat 1964'teki feryatları altınlardan Manifesti olarak sosyal mücadele tarihine geçmiştir. Umarız ki, Türk-İş'in içinde, yöneticilerin işçi sınıfının aleyhindeki politikalardan bizar olan sendika-

cilar da SEKİZLERİN BİLDİRİSİ diye bir açıklama yaparlar ve Türk sendikacılığı da işçi bareketi de yeni bir çıkışla işçilere sefalette devamı öngören sendika ağalarının boyundurduğundan kurtulur.

Türk-İş, işçi haklarını satanlar emeği sümürenler, Türkiye'yi iktisaden de çökertmek isteyenlerin övdüğü bir kuruluştur. Bu yeter bir yenilik ve arkası gelecek bir yıkıntıdır.

Asım SARP

akşam ve yarım akşam burada konseri var ya...» deyince, oradakilerin biri «Öyle ama Aşşum, o şirbazlık yapıp halkı uyutuyor. Bu da hükümetin işine geliyor; sen ise türkü çığıp halkı uyarıyon, bu da hükümetin işine elvermiyor, da ha anlaymadın mı?» deyip meşeyi bir cümlede açıkça ortaya koydu.

Evet, vatandaşın da dediği gibi, yıldarca uyutularak ezilme Türk halkın gerçek sensini veren türküler söyleyeceğim için, konseri iptal ettili. Bugünkü hükümet, bir çok gerçeklere karşı olduğu gibi benim türkülerime de, bir kere daha karşı çıktı. Bunu anlıyordum ve bir kere daha anladım. Yalnız anlamadığım bir şey vardı: O da kaymakamın benim evveliyatından ve tehlikeli olduğundan söz etmesiydi.

Ben o kaymakama ve onun gibi türkülerin çağrımama izin vermemen Anamur Kaymakamı na ve Antalya Valisi olacak adama sunu bildirmek isterim: Ben, memleketin adalet süzgeçinden geçmiş ve yargıtaya onanmış, tertemiz bir halk şairiyim. Bu, belgelerle de ispatlanmış bir gerçekdir. Ya adı geçen kaymakamış ve vali?

Bana bakın.. Devletin değil, de, gözü dönmüş bir iktidarı emrine giren valiller ve kaymakamları! Sözlümlü size söylüyorum: Sizler keyfi hareketlerinizde Türk halkın uyutulup ezilmesine göz yumduğunuz sürece Türk devrimcilerinin on tırnaklı parmağı mahkeme-i kâbûda değil, mahkeme-i dünyada, hem de eninde sonunda yakalanızı üstinden kalkmayaacaktır. Böylece bilin-

**Faruk
Sükran'dan
aldığı emriyle
Aşk
İhsani'nin
konserini
yasaklayan
Antalya
Valisi Ömer
Naci Bozkurt**

sorulduğunda, emniyet müdürü sıkılmadan «Sinemaciya sorun» dedi. Sinemacı ise, «Emniyet müdürüne sorun» dedi. Bir karışıklıkta bağladı. Konser yine biriken elleri biletli halk bir olay çıkartmasın diye onlara yapmak istedigimiz sohbet toplantısına da engel olan ve bizi tevkifle tehdit eden etrafı polisi emniyet müdürüne son söz söyle oldu: «Valimiz nasıl isterse öyle olur. Hem bugün seçim yasağı var. Sinemacı da sinemayı vermiyor. Ben şir ve türkü söylemenize müsaade edemem» dedi.

Vali'yi aradık. Vali'nin o anda bakanı Faruk Sükran'la telefon konuşması yaptığı öğrenildi. Vali ile bakanın telefon konuşmalarının bizim Antalya'ya ayak basmamızdan beri devam ettiği söylendi. Vali, İşçileri Bakan ile son konuş-

tederek) özel defterime geçirmişim. Zaman zaman okurum» dedi. Ben gahsen valının bu sözüne inanmadım. Çünkü Vali şirlerini beğenmediği sanatçıları, kanun çerçevesi içinde konser verdirmezse, üstelik de o sanatçıların peginde ikişer ikişer polisini takırsa onun hangi sözüne inanılır?

Konuya bıraz daha değerlendirmek: Antalya'da dört konserimin birinden iptal edildiğini duyan Alanya'lılar, bana geldiler. Başlarında hukuk talebesi Hülya Bacı da vardı. Yiğitçe konugular: «Üzümle İhsani, bu, düzenin kötü yanıdır, mutlaka yıkılacaktır. Düzenbazlar bunu bildikleri için direniyorlar. Antalya'da sinemacılara, dernekler ve bazı uşak ruhlu kimslere baskı yapılarak konseriniz tefhir edilebilir. Ama bu Alanya'da satılmış ne bir dernek, ne bir sinemacı, ne de uşak ruhlu bir idareci var.. Gel, konserini oda da vers dediler. «Hay hay» dedim, Alanya'ya gittik.

Konser günü tayin edildi. Sinemacı ile görüştü. Sinemacı mert bir adama benzıyordu, öyle de çıktı. Kaymakam'a lâzım için girdi, kaymakam önce «olur» dedi, sonra valisi ile görüştü ve 80 derecelik bir döngüle konserin ertelemesi için harekete geçtiği görüldü. Polis marifetiyle sinemacıyı çağrıtip «Sinemani verine. Verirsen türü bahaneler bulup sinemani az bir hafta kapatırız» diyor. «Konser verecek adam Aşk İhsani'dir» diyor. «Tehlikelidir» diyor. Diyor da diyor. Buna karşılık sinemacı «Ben ticaret erbabıym, benim ticaretimle kimse karışamaz. Madem ki adam tehlikelidir, o zaman siz

izin vermeyin» deyip kaynamak olacak adamin yanından çıktı.

Sinemaciya söz geçiremeyen Kaymakam Sabri Yorulmaz, bu sefer konseri tertipleyenlerden birini çağrıyor. Tabii genel polis marifetiyle.. Vali ve emniyet müdürünin ağızıyla konuşmaya başlıyor «Seçim yasağı var» diyor. «Bu adam mimlidir» diyor. «Tehlikelidir» diyor. «Konseri iptal edin» diyor. Terrip heyetinden biri olan Turgut, Kaymakam'ın sözüne karşılık, «Aşk İhsani bir hajk şairidir, biz onda bir tehlike görmüyoruz. Onu adalet iaha lâyi bîlir. O bize memleket türkülerini söyleyecek, biz onun için ona konser verdiriyoruz, konseri iptal edemeyiz» deyince, Kaymakam «Olmaz İşte kardeşim, ben tek başma mı karar veriyorum? Anlamıyor musunuz?» deyip konserin iptaline gidiyor.

Bu haber üzerine ben ve konseri tertipleyen TOS Başkanı Aka Gündüz, iptalin gerekliliğini öğrenmek için kaymakamıza gittil. O gün Alanya'ya bir şirbaz gelmiş, hoparlörlerle herkesin falına bekâcığını lâlân üstüne lâlân ediyordu. Kaymakam'ın odasına yalnız Aka Gündüz kabul edildi, ben içeri alımadım. Biraz sonra öfkeli bir şekilde kaymakamın odasından çıkan Aka Gündüz, kaymakamın kesin red cevabını bana ve yanındaki biri bitti: «Kaymakam olmaz, diyor» dedi. «Aşk İhsani tehlikelidir, diyor» dedi. «Onun evveliyatı malum, diyor» dedi. «Konser, toplantı ne varsa yasak, diyor» dedi. «Seçim yasağı var, diyor» dedi. Ben «Nazlı olur, Abrakadabra'nın bu

Almanya
yeniden
Hitler
öncesi
kargaşalık
dönemine mi
sürükleniyor?

ALMANYA'NIN KRİZİ, KAPITALİZMIN KRİZİDİR...

11 Nisan 1967 perşembe günü, saat 16:30'da, Batı Berlin'in Kurfuerstendamm Caddesi'nde, Batı Almanya'nın harp sonrası ilk ayası sükastı gerçekleşti. Alman Sosyalist Öğrenciler Ligi (S.D.S.) lideri ve sözcüsü Rudi Dutschke (Türkçe yazılışı ile Dutschke), faşist efüsil 23 yaşında Joseph Bachmann tarafından, sokak ortasında güpegündüz vuruldu.

Dört saatlik bir ameliyat sonunda, beyinden 3 kurgan çıkarılan Dutschke'nin hayatı, hâlâ tehlikede sayılmaktadır.

Polislerle çarpışırken yaralanan Bachmann ise, Dutschke ile aynı hastanede bir gün yattıktan sonra, iyileşmiş, tozlu-

haneye kaldırılabilcek duruma gelmiştir.

Solcu öğrenci liderine karşı girişilen sükastı, bellibashi Bağı Alman şehirlerinde, faşizm aleyhisi nümayişler izlemiş; sosyalist gençler, olayı proteste etmiş; genç kuşak ile polis kuvvetleri arasında gayet sert çatışmalar patlak vermiştir.

Hatta, «öfkeli gençlik»in sükast olayına tepkileri, Batı Almanya hudutlarını aşmış, Batı Avrupa'nın bellibashi ülkelerine yayılmıştır.

Dutschke neden vuruldu? «öfkeli gençlik», neden böylesine sert tepkiler gösterdi? Öğrenci nümayişleri, neden Batı Almanya hudutlarını aşıp, di-

ger Batı Avrupa ülkelere yoldaştı?

Yüzeydeki görünüşü ile, Amerika'daki zenci olayları ve Almanya'daki öğrenci olayları arasında hiç bir benzerlik yok. Fakat derinlerde inildiğinde, sistem temellerine el atıldığında, benzerlikler birden ortaya çıkıyor. «Varlıklı cemiyetsizliği içerisinde, «huzursuzluk» sebepleri belirliyor.

Zaten, Batı dünyasındaki gençlerin son yıllar gösterdikleri tepkilere, «öfkeli gençlik» sıfatını boguna takmamışlar.

Batı gençleri «öfkeli», cümlü, içinde bulunduğu sistemde, son demetini yasadığından seziyorlar. Fakat, mevcut nizam içerisinde, hem kendileri

çıkar yol göremiyorlar; hem de, daha yaşlı nesillerin ortaya attıkları düzmece hâl çarederini, gece akçe sayamıyorlar.

Batı'nın gençleri, genelgenlik kendilerine verdiği «eseme» kabiliyetiyle, cemiyetlerinin çıkmaz yola sürüklendiğini anlıyorlar. Yine genelgenliğin verdiği sabırızılık ve «esaretse, çıkmaz yola acele çareler aramak istiyorlar. İçinde yaşadıkları cemiyet nizamının fikir darlığı, Batı gençliğini, mecburen «kızdırıyor», ümitsizliğe sürüklüyor.

Eğer, «öfkeli gençlik»in sebebi hikmetini özetlemek gerekirse, o zaman belki buna Batı cemiyetlerinin artık entellektüel yetersizliklere düşmüş

olmalarında bulunmak mümkünür.

Zaten, «öfkeli gençlik» dansında sayılan ve entellektüel yeteneklerde sahip daha yaşlı kuşaklar mensupları arasında da, usulde değilse bile hedeflerde benzerliklere rastlanıyor değil.

Mesela Batı Almanya'daki en son siyasi gelişmeler, «öfkeli gençler» kadar yaşlı kuşakların entellektüel gruplarını da huzursuzlandırmaktadır. Çünkü, birbirine zıt programlara sahip partiler (Sosyal Demokratlar ve Hristiyan Demokratlar), koalisyon halindeler. Bu nevi menfaat birliği, ideal ayrılığını alt etmiş. Fikir münakaşalarının siyasi alanda belir-

Türk gençlik liderleri Rudi olayını nasıl karşıladı?

Alman Sosyalist Öğrencileri Lideri Rudi Dutschke'nin vurulması olayı, ANT Anket Ekibi, Türkiye'deki gençlik liderlerinin bu olay karşısında görüşlerini tesbit etmek üzere kendilerine şu sorular yöneltmiştir:

1) Rudi'nin vurulması olayına nasıl nitelendiriyorsunuz?

2) Size, batı toplumlarının sosyalist gençlik liderleriyle az gelişmiş ülkelerin, özellikle Türkiye'nin gençlik liderleri arasında ne gibi ayrılıklar vardır?

Verilen cevaplar şöyledir:

SAIT BÜLBÜL (İstanbul Yüksek Teknik Okulu Talebe Birliği Başkanı): 1 — Kapitalist ülkelerde, özellikle halklardan yana hareketler engellenmek istenmekte ve bu hareketlerin liderlerine bilinen baskılar yapılmaktadır. Egemem sınıflar, kendi çıkarlarını korumak dileğinde halk için çatışan öncülerini yoketmek isterler. Bu, kapitalist düzenin gereğidir. Rudi'nin vurulması bu anlayış içerisinde düşünüyorum. Şunu çok iyi bilsinler ki, bu sindirim hareketleri yine Rudi'ler doğuracaktır. 2 — Bence batı toplumlaryla az gelişmiş ülkeler sosyalist liderlerinin düşmecesi yapıları aynı çizgi üzerindedir ve olanağlarının elverdiğince savaşlarını sürdürürler. Fakat, temel aynı olan bu savaşta kesinlikle az gelişmiş türk liderleri daha avantajlıdır.

VEYSİ SARISOZEN (FKP İstanbul Sekreteri): 1 — Batı Almanya'da bir gençlik liderinin vurulması

olayı, tek başına Türkiye'de gençlik kuruluşlarına yönelik baskılardan dilsizliğinde, pek önemli olmasa gerek... Ne var ki, kapitalist bir ülkenin iç rahatsızlığını ortaya koyması bakımından dikkat çekicidir. 2 — Durum ülkemizin ayrıklarını açısından ele alınmalıdır. Bizim ülkemiz, adeta yen bir Vietnam olmak için sırası bekliyor. Bu nedenle gençliğin ne oyalanmağa, ne orijinal olmağa, ne de skandal bunalımağa vakti var... Ülkemizin, emekçi halkın bizlere ihtiyacı var. Bunu bilmek, gençliği ve liderlerini olumlu kılmaktadır.

ENGİN DENİZ AKARLI (Robert Kolej Öğrenci Birliği Başkanı): 1 — Önemli bir olay olarak nitelendirmiyorum. Öldürülmüş, öldürülür... Olabilir. Kendi toplumsal yapılarının getirdiği bir olaydır. 2 — Bizde, toplumcu gençlik liderlerinin herseyden önce, önderliğini yaptıkları topluluğun yapısını içice sindirmiş, bütün dişinde ve davranış reflekslerini anlamalar gerektir. Sonra, çevrelerini kargasaklıtan düzenliliğe ve disipline yönlentmek için başarılı birer öğrenci, düşünür, araştırmacı olmalar gereklidir. Batının sorunları çok değişik, gençliğin toplumcu denilen çıkışları düzenden, disiplinden sıkılmış (bunalılmış) olmanın yansımı bir bakma...

CETİN UYGUR (İstanbul Teknik Üniversitesi Teknik Okulu Talebe Birliği Başkanı): 1 — Kapitalizm yıkmaktadır. Buna bağlı olarak Alman

kapitalizmi de yıkmaktadır. Kapitalizmin son dayanak noktası faşizm olduğu için bu Almanya'da yeniden hortlamaktadır. Rudi, ikinci Dünya Savaşı öncesi Almanya'da sola karşı olan sempatisinden tekrar söz ettirdiği için önem taşımaktadır. Vurulması, Alman kapitalizminin bir oyundur. 2 — Türkiye'de şimdide kadar halkın karşısına sömürücü olarak devlet çıkmıştır. Bu, batı burjuvazisinin Türkiye'de tanzimatta yabancı okullar furgyasıyla başladığı ve şimdi de eğitim sistemiyle sürdürdüğü kendisi için usak yetiştireme metodunun bir sonucudur. Ekonomik temellere daha iyi sahip olmak için yapılan bu çalışma o glinden bu yana Türk burjuvazisinin, batı burjuvazisinin usağı olmasına sebep olmuştur. Bu açıdan, sosyalist gençlik örgütleri, hem kendi burjuvazileri, hem de batı burjuvazileriyle savaşmak zorundadır. Batıda ise, tartışma alanı tek yönlü, yani kendi burjuvazisile... Bu ülkelere kapitalist olmasını gereği... Durum Almanya için de böyle...

KAZIM KOLCUOGLU (TMGT Genel Başkanı): 1 — Fikre karşı mücadele daima fikirle olmalıdır. Dünya'nın neresinde olursa olsun, fikre karşı kaba kuvvette başvurmak, aczin ifadesidir. Anlaşıyor ki, gelişmiş ülkelerde dahi halkları savunan kişilere karşı özel çıkarları çevreler bu insanlık dışı yollara başvurmuşlardır. Rudi'nin vurulması olayı bunların en çirkinidir. Olayı, Türk gençliği olarak dün-

ya önünde protesto ediyoruz. 2 — Batı ülkeleri sanayileşmiş toplumlardır. Bu ülkelerin dayandıkları ekonomik sistem dolayısıyla, refahlarını büyük bir kısmını az gelişmiş ülkelerin sömürürek elde etmekteyler. Batının sosyalist gençlik liderleri, az gelişmiş ülkeler aleyhine işleyen bu dengesizliği esas alıp dünya ve ilke sorunlarını bu açıdan değerlendirmeye durumundadırlar. Az gelişmiş ülkeler, gelişmiş ülkeler tarafından devamlı sömürülmeleri sonucu gelişmemiş ve refah ulaşamamış toplumlardır. Az gelişmiş ülkeler, özellikle Türkiye'deki gençlik liderleri, önce kendi ülkelerinin türk yollara başvurarak sömüren gelişmiş uluslararası karşı anti-emperyalist savaş vermek durumundadırlar.

HARUN KARADENİZ (İ.T.U.T.B. Başkan): 1 — Etkin bir sesin susturulmak istenmesidir. Fakat, vurulma olayı bu sesin etkinliğini daha da artıracaktır. 2 — Gençlik liderleri toplumların sosyal - ekonomik yapısına göre farklı nitelikler taşımaaktadır. Batı gençliği ve onun liderleri az gelişmiş ülke gençlerine kıyasla belirli bir refah içindedir. Bunların yurt ve dünya sorunlarıyla ilgilenmeleri kendi isteklerine bağlıdır. Az gelişmiş ülkelerin gençliği ise batı gençliğinin aksine kendinin ve ilkesinin geleceğinden endişelidir. Bu gençlik için yurt ve dünya sorunlarıyla ilgilenmek ve onları çözüme doğru götürmek kaçınılmaz bir zorunluluktur.

tilme yeri olan Meclis, **şirketlilik**, maddi menfaat mekanizmasının uygulama arenası haline gelmiştir.

Oysa, Batı dünyasının diğer ülkelerinde olduğu gibi, Batı Almanya'da da ana problemler hâlâ askida duruyor. Burası genelik mevcut büyük 'naddi refah' rağmen, sosyal, ekonomik, siyasi, siyasi problemler hâlâ gereklerine kavuşturulamamıştır. Yakın gelecekte, nizamın temellerinden sarsılma şansı ihtiyalî kuvvetlidir.

Cemiyetde en kudretli söz sahibi olanlar, entellektüel gapları büyük olanlar değil, factat servetleri büyük olanlar. Servetler ise, **«beceriklilikle»** yapılıyor.

Bütün maddi refahı rağmen, ekonomik buharan, yakın geleceği tehdit ediyor.

Ahlaki normalar, servetlerin baskısı, altna düşüyor. Ve, şimdiki üstün kudretlerine rağmen, büyük servet sahibi olanlar gelecekten korkma durumuna geliyorlar. Böylece bir korku, hiç belirsiz şekilde, tüm cemiyete sızıyor. Huzursuzluklar yaratıyor.

Dolayısıyla, müfritler türüyor. Aynı müfrit gruplar, sağdan veya soldan medet ummaya kalkıyorlar. Atalete uğramış Parlamento dışında, bir nevi muhalifet toplulukları belirmeye başlıyor.

Büyük sermaye, huzurluzaları gördüğünde, bundan sol kanadın faydalaması ihtimali hesaplıyor. Tıpkı Hitler öncesi devrelerdeki benzer, entrikalara girişiyor. Sosyalizme karşı gelmesi için, faşizmi desteklemeye; finanse etmeye; teşkilatlandırmaya, başlıyor.

Teskilatlı faşizm karşısında romantik sosyalizmin pratik anlam taşıyamayacağını anlayanileri, bu sefer, teskilatlı sosyalizme yöneliyorlar; yünlme zorunu duyuyorlar.

Batı'nın diğer büyük kapitalist devletleri, faşist unsurlar arkasında yer almıyor. v.s...

İşte, Dutschke Olayı arkasındaki unsurlar. Satıhtaki bütün ayrıklıklarına rağmen, Batı Almanya gelişmelerini Birleşik Amerika gelişmelerine bağlayan taraflar. Tüm Batı dünyasını sarsmaya başlayan ve ilerde şiddetini artıracak huzursuzluk sebepleri...

Demek ki, Dutschke Olayı, bir sistemin yetersizliklerin en kötü yönüyle yansımaktadır. Yakın gelecekte, aynı sistemin daha başka ve daha güçlü zorluklarla karşılaşması, mukadder sayıldıgına göre de, Dutschke Olayı'na benzer başka olayların (Batı Almanya'da olduğu kadar diğer Batı ülkelerinde de) patlak vermesi kimsenin sansızınamazdır.

Ve, satılık görünüşlerindeki bütün pejivürdeklere rağmen, **«öfkeli gençlik»**'nın derisi sezme kabiliyetine saygı göstermek lâzımdır. Çünkü nihayet gelecek onların malı; Batı ortamında ise, gençlik için geleceğe rısk tutan çok az...

İlk işlerin birakılan gençlik **«kızımlık»** haklı; kendi işini kendi görmeye kalkmakta ise, bin kere haklı. Hele, pratik yolunu bir defa bulduğunda, **«öfkeli gençlik»** durdurmak imkânsızlaşacak. O zaman, **«öfkeli gençlik»**, başka mertebe yükselecek, **«muzaffer gençlik»** olacak.

Haluk TANSUG

**ŞİDDETLİ
BAS**
**AGRILARINA
KARŞI
GRİPIN**

**basarı ile
kullanelir!**

**BAS
NEYLE
GRİPIN**

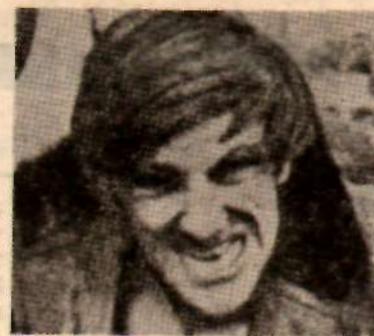
GRİPIN

GRİPIN

GRİPIN 4 saat ara ile günde 3 adet alınabilir

Yeni Ajans: 1621/444

ALMAN GENÇLİĞİNİN MIT İ HALİNE GELEN KIZIL RUDİ KİMDİR?

Almanya'da, hattâ bir bakıma tüm Batı Avrupa ülkelerinde, yepenyen bir gençlik akımına önder oluveren Rudi Dutschke kimdir?

Görünüşü filibertiyle, Dutschke, bir **«hippy»**; bir **«beatnik»**; bir **«messin eettilidir»**; bir **«berdus»**; bir **«existentialist»**.

Lâkaplari açısından, Dutschke, **«Kızıl Rudi»**; **«Mao Dutschke»**; **«Avrupa'nın Guevarası»** diye bilinir.

Gerçekten ise, bu Alman öğrenci lideri 28 yıl önce Doğu Almanya'nın Brandenburg şehrinde dünyaya gelmiştir. Babası, Doğu Alman posta idaresinde bir memurdur. Faik Rudi, Doğu Alman ordusunda askerlik yapmadan önce 1961 yılında Batı Almanya'ya kaçmıştır. Batı Berlin'e böylece gelip yerleşmiştir. Doğu Almanya'da iken bile temas kurduğu Evangelical Church İslami Külise için, Batı Berlin'de de çalışmaya devam etmiştir. Dutschke, öğrenimini Batı Berlin Üniversitesi'ndeki sosyoloji fakültesinde tamamlamıştır.

Rudi Dutschke'nin tâhsil hayatında üçüncü merhale, Birleşik Amerika'daki Berkeley Üniversitesi'dir. 1964 yılında bu Amerikan üniversitesinde iken, Rudi, meşhur sosyo-

log Herbert Marcus'un en iyi öğrencisine yükseltmiş; teoloji (din meselesi) öğrencisi bir Amerikalı genç kızla tanışmış ve evlenmiştir.

Rudi Dutschke'nin 1968 başlarında dünyaya gelen oğlu (Guevara'ya hayranlığının bir ifadesi olarak) **«Che»** ismini taşır.

Dutschke'nin liderliğini yaptığı Sosyalist Öğrenciler Federasyonu, Sosyalist Parti ile ilişkisi bulunmayan bir teşkilatıdır. Ve, bütün **«koyu solcu»** söylemine rağmen gerçek anlamında Marksist olmaktan uzaktır.

«Dutschke Grubu» diye bilinen Sosyalist Öğrenciler Federasyonu, gerçek ihtiiali devrim, gerekse komünizm idare aleyhtardır. Daha çok, Asya ve Güney Amerika tipi devrimlere iştirak etme amaci beslemektedir. Bu grub mensuplarının baş fikir hocaları, Amerikalı profesör Herbert Marcus'dur. En büyük sloganları, Vietnam Harbi aleyhisi ve Almanya'da ahlaki kıymetlerin yükseltilmesidir.

Rudi Dutschke, 1967 yılı, Batı Berlin'i ziaret ettiğinde, Sahn aleyhine nümayişler tertip etti, söhretini artırmıştır. Ve, Batı Almanya'nın entellektüel yetersizliğine **«devamlı tartışma»** ile hal pareti aramaktadır.

ALMAN BASININI TEK BAŞINA ELİNDE TUTAN SPRINGER KİMDİR?

Rudi Dutschke'ye suikast üzerine, Batı Alman öğrencileri, Springer Basın Grubu'na karşı gösterilere girdi.

Springer Basın Grubu nasıl bir teşkilatdır? Bu grubun sahibi Axel **«Sezar»** Springer kimdir?

Axel Springer hâlen 55 yaşındadır. Tüm Batı Alman basınının yüzde 45'ini ve Batı Berlin basınının yüzde 78'ini kontrolü altında tutar.

Springer Basın Grubu dahil gazeteler sırasıyla sunlardır: **«Bild Zeitung»** (4.366.000 tiraj); **«Bild Am Sonntag»** (2.600.000 tiraj); **«Das Neue Blatt»** (1.040.000 tiraj); **«Hör Zu»** televizyon gazetesi (900.000 tiraj); **«Die Welt»** İslami beştaşlı dergi (248.000 tiraj); ve daha bir çok gazete ve dergi.

Anti-sosyalist ve pro-fasist eğitimiyle sebebiyle, Springer Grubu gazetelerinde çalışan yazarlardan pek çoğu istifa etmiş, bir daha Springer hesabına çalışmamaya ant içimlerdir. Bu yazarlar arasında meşhur manzarrı Günther Grass da vardır.

Axel **«Sezar»** Springer, Batı Alman hükümeti politikasını (gerek içinde gerçekse milletlerarası arenada) etkilemekle suçlanıyor.

Springer'in Sovyet düşmanlığı, gittikçe özel milîkat sağlayamayı üzerrâya çıkarmıştır. Oysa, gerek Batı Almanya'nın bazı çevrelerinde, gerekse Paris gibi Batı Avrupa başkentlerinde ileri sürülen iddiye göre, Axel Springer'in tutumunu Washington kontrolü altında tutmaktadır.

Daha başlangıcında, Batı Almanya'daki

Amerikan yöneticilerinin Springer'i **«kahiliyeti»** buldukları; onu destekledikleri; ve hâlen ona siyasi direktifler verdikleri söylentiler arasında.

Yine aynı söyletlere göre, Washington'dan aldığı mali yardım ve kendi kabilîyetile, Springer işini genişletmiştir. Bu sebeple Batı Almanya'daki sosyalist akımları **«komünistlikle»** suçlamaya eğilir. Bonn hükümetinin Moskova ile daha yumuşak ilişkiler kurmasını önleyici yâymalar yapar.

Springer Grubu gazeteleri, öğrenci lideri Rudi Dutschke'yi de **«komünist»** ilke damgalamakten çekinmemiştir. Dutschke Grubu öğrenciler, **«serserilik»** ve **«ajanlık»** itham olunmuşlardır...

Springer Grubu'nun Amerika'dan gittiği İsrail'den de mali yardım gördüğü, söyletlere göre, Nitekim, Sovyetlerin İsrail aleyhisi politikasını yeren beyanına ve mektuplara, Springer Grubu gazetelerinde çok rastlanmaktadır. Batı'ya kaçan Doğu Alman yazarı Arnold Zweig'in en son makalesi, sonunu iddiaya dellî gösterilmektedir.

Rudi Dutschke'ye karşı girişilen suikast, bir açıdan, Springer'ı de zor duruma düşürmüştür. Bundan böyle, Axel Springer, ya eski yolundaki yükselişini daha hızlandıracak ve daha sert tepkileri üzerrâye çekecektir. Veya, yumuşama denemelerine giricek, kuvvetini kaybetmeye tehdikesine maruz kalacaktır.

Ancak, Axel Springer'e ne olursa olsun, onun arkasında mevkî alıcı kuvvetlerin meydan bog brakmayaçıkları muhakkaktır...

Devr-i demokraside yasaklanan kitapların listesi!

Eserin Adı	Yazarı	Yayinevinin adı	Eserin Adı	Yazarı	Yayinevinin adı
İhtilâlin Özü	Mao Tse - Tung	Gün	mel Prensipleri	Georges Politzer	Sosyal
Marksizmin Kaynağı	Lenin	Gün	Yeni Demokrasi	Mao Tse - Tung	Sosyal
Yaşamak Güzel Sey			Ya Hürriyet Ya Ölüm	Nikos Kazancakis	Ararat
Be Kardeşim	Nâzim Hikmet	Gün	Bitmeyen Kavga	John Steinbeck	Ağaoğlu (*)
Cimento	Gladkov	Gün	Sovyetler Birliğinde Sendifikacılık	A. Verbine	Hür
Sosyalist Savunmalar	Marcel Villard	Gün	Sosyalist Dünya Görüşü	H. Lefebure	Hür
Fidel Castro Konuşuyor	L. Lockwood - F. R. Allemann	Habora	S. O. S.	Ercüment Behzat Lav	Yeditepe
Çin Kurtuluş Savaşı	Mao Tse - Tung	Habora	Sosyalist Türkiye	Ali Faik Cihan	D. Y. Kooperatif
Toda Raba	Nikos Kazancakis	Habora	Dört Hapishaneden	Nâzim Hikmet	De
Köylü Meseleleri ve Sosyalizm	Lenin	Payel	Yeni Şiirler	Nâzim Hikmet	Dost (*)
Gerilla Harbi	Che Guevara - Mao Tse - Tung	Payel	Seçme Yazilar	Lenin	Gerçek (*)
Küba'da Sosyalizm ve İnsan	Che Guevara	Payel	Devrim Yaziları	Babeuf	Çan
Marksist Düşünecekin Temel Meseleleri	Plehanov	Sosyal	Yazacağım	Aşık İhsani	Kendi yasını (*)
Sosyalist Felsefeyin Te-					

(*) Mahkemeleri sonucunda serbest bırakılmışlardır.

KİTAP TOPLATMA KOMEDİSİ

Bülent HABORA

Yabancı memleketlerde basılıp zararlı yazı, resim ve sözleri kapsayan kitap, gazete, dergi, risale, resim ve sair basılmış kâğıtlarla harita, atlas ve plâklärin yurda sokulmaları ve dağıtılmaları Bakanlar Kuruluna yasak edildiği gibi, Bakanlar Kurulu'ndan acele karar alınmak kaydıyla İçişleri Bakanlığı'na da yasak kararı verilebilinmektedir. Ancak Türkiye Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu ve de Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı, aşağıdaki eserlerin Türkiye'ye girmesinde hiç bir sakınca görmemiştir.

YASAMAK GÜZEL SEY BE

KARDEŞİM (Romantika) Nâzim Hikmet,

İhtilâlin Özü (Citations Du Président Mao Tse-Tung) Lin Piao.

Çin Kurtuluş Savaşı (La Guerre Révolutionnaire) Mao Tse - Tung.

Yeni Demokrasi (Démocratie Nouvelle) Mao Tse - Tung. Toda Raba (Toda Raba) Kazancakis,

Gerilla Harbi - Che Guevara, Mao Tse - Tung, Küba'da Sosyalizm ve İnsan - Che Guevara,

Felsefeyin Temel Prensipleri

(Les Principes élémentaires du Philosophie) Georges Politzer, Sosyalist Savunmalar - Marcel Villard,

Marksizmin Kaynağı - Lenin, Cimento - Gladkov.

Bu eserleri, eğer İngilizce, Fransızca, Almanca ve Rumca biliyorsanız rahatlıkla okumak mümkündür. Buna engel olma ya ne savuların gizli yetebilir, ne de bilirkişilerin.

Ama eğer hiçbir yabancı dil bilmiyorsanız talhınze küsün. Çünkü Türkiye Cumhuriyeti'nin bazı savuları ve bilinen bilirkişileri, kitap düşmanlığında siyasi iktidardan da ileri giderek bu kitaplar türkçe olarak yayınlandı zaman hemen toplatılmışlardır. Gerekçe de malum: KÖMÜNZM PROPAGANDASI.

İşte bu gerekçeye bazı savular ve bilinen bilirkişiler bu eserlerin Türkiye'ye girmesine engel olmayan gelmiş geçmiş bütün bakanlar kurullarını, bütün İçişleri bakanlarını, kapalı bir biçimde «Kömürzm propagandası Alet olmak» durumuna düşürmüştürler.

Savular - bilirkişiler ikilisi, bakanlar kurulu - içişleri bakanlığı ikilisine rağmen gizli sürdürdüğü bu gizli savaşı başlangıçta kazanmaktadır da, ortalama olarak iki yıl içinde türkelleri yasaklanan eserler mahkemelerce beraat ettirilmektedir.

Komedinin ikinci perdesi bilirkişisinden daha komiktir. Bakanlar Kurulu, ya da İçişleri Bakanlığının zararlı görüp de Türkiye'ye girmesini engellediği bazı saçı Yayınlar rahat rahat türkçe çevirmekte ve sürekli baskılı yapıp satılmaktadır. Savularımız, bilirkişilerimiz bunları görmemekte, ya da görmezlikten gelmektedirler.

(Bu yayınların hangilleri olduğunu öğrenmek isteyen savular, bilirkişiler açılar Resmi Gazete kolleksiyonuna, görürler.)

Tokyo'dan Buenos Aires'e New York'tan Melbourn'a kadar her yerde çıkan bütün kitap, gazete, dergileri kontrol ettikleri gibi, işi daha da geniş tutan

YASAKLAYICILAR, Lozan'daki bir beyannameyi, Brüksel'deki bir broşürü ve hatta kartpostalları bile incelemiştir. Ve bu büyük incelemelerinin sonucu binlerce yayın yasaklanmış ve yabancı dil bilen, bilmiyen bütün Türkler gerçekten okunması gereken yüzlerce önemli eserden mahrum kalmışlardır.

İste, YASAKLAYICILAR'ın bu büyük incelemelerini taçlandıracak bir yasaklama kararı:

1) Üzerinde güvercin resmi bulunan ve Dünya Suh Taraftarları'nın yayınladığı bir kartpostal. Bu kartpostalın nerede ve hangi dilde basıldığı bilinmediği gibi, yasaklama

kararının numarası ve tarihi yoktur...

2) Aram Haçaturyan'ın oyun ve dütelerinin bulunduğu ve İngiliz Columbia Plak Şirketi'nin yayınladığı plak. Tabii bu yasaklama kararının da numarası ve tarihi yoktur...

3) Karmeia Duası. 5 Haziran 1961'de 5705 numaralı, tebliğle yasaklanmıştır..

4) Almanca, Fransızca, İngilizce, Rusça, Polonezce yazıları bulunduğu bütün kartpostalar. Tabii bu kararın da numarası ve tarihi yoktur...

SORUŞTURMANIN

Sanatçımız ve aydınlarımızdan soruşturmacılarına katılanlar, Türkiye'deki toplumsal uyaniş ile sanatın birbirine bağlı olarak geliştiği inancında bir birleşime varıyorlar. Bu doğal birleşmenin ardı sıra tarihsel kökenlerinin incelemesine geçerek hareketi 1800'lere indiriyorlar. 1800'lerde başlayan bu hareketin bir Bats taklitliği olarak Tanzimatla bir yanlığı yöneldiği ve bunu bugüne dek sürdürdüğü inancındalar..

Sanatın bugün görevi yerine getirmemekte olması da bu nedenden doğal karşılıklar. Bu arada ilginç ve yön verici bir açıklama getiren bir sanatçımız sorunu çok daha eski bir dönemde ele alıyor. Selçukluların bu yana Demirel hükümlerine kadar geçen bütün devrelerde hükümetlerin halka dönük davranışları engellediklerini ve kitleyi gerçeklerden çok fetislerle yönelik savını ortaya atıyor. Bunun engelleyici ve toplumu, öte gölgeci davranışlara set vurucu olduğu ortaya koymaktır. Hemen hemen diğer bütün katılımcıları başka noktalardan bu sonuca varıyorlar. Yaşanan dünyanın ve çevresel koşulların bilinmesi gerektiğinde fikir birliğine varıyorlar.

Bazı sanatçımız ve aydınlarımız Tanzimattan başlayan bu taklitliğin 1960 devrimine kadar bir iki istisna dışında sürdürülen inancındalar. Diğerleri ise Cumhuriyet döneminde başlayan ve 1940'ta biçimlenen bir hareketin sanatın sosyalist gelişime öncülük ettiği inancındadırlar. Ama bütün hepsinin ortaklaşa vardıkları gerçek 1960 dönemine kadar ne sosyalist hareket içerisinde, ne de sanatta bilimselligin temellenmemiş olduğu. Teorik alanda Marksist tartışmaların yer aldığı, fakat pratik hiç bir çalışma yapılmadıdır. Baziları bunun 1960 sonrasında günümüze kadar sürüdüren inancındadırlar. 1940'larda sanatın sosyalist hareketin öncülük etmeye başladığını inancında olanlar, 1960 sonrası sanatın bu

İyi pişenlerin ve yürüttüren bir reklam ve tanıtma faaliyeti
bir müsesseste için
masraf kapı: ölmekten çıkarı
karşılığın: kat kat getirir.

BASIN İLÂN KURUMU

Çağaloğlu, Türkocağı Cad. no 1, kat 3
Telefon: 2766 00 - 2766 01, İstanbul

Basın: 12950/443

LENİN'in ünlü eserini sunar:

MATERYALİZM VE AMPRIOKRİTİSM

1

Çev: Sahir SEL

Lenin, bu eserinde yüzyılımızın başlarında ilim sahnesinde yapılan bir sır öncüleri keşfetmek için idealistçe tefekkere dayanan bazı düşünürlerin marksizmi yıkmak veya tahrif etmek yolunda girişikleri teşebbüsleri tenkit etmekte ve geniş ilmi ve felsefi kültürüyle tabiat ilimlerinin dialektik materialist bir sentezini sunmaktadır.

Kitap, İngilizce ve Fransızca nüshalarından büyük bir tıpkılık ve mümkün olduğu kadar kolay anlaşılması sağlanacak bir aşçılık ve sadelikle dilimize çevrilmiştir.

Monotype testislerinde teknik mükemmelliyetle bastırılmış olan bu kitabın başında, Lenin'in kuce kağıda basılmış bir resmi yer almaktadır. Fiyat 8 lira'dır.

ALMAN İDEOLOJİSİ: Marx-Engels. Çev: Selahattin Hilav. (Baslıyor).

İŞÇİ SINIFI: Maurice Thorez, Maurice Bouvier - Ajam ve Gilbert Mury. (Baslıyor).

YENİ DEMOKRASİ: Mao Tse-Tung. Çev: Mehmet Doğu 5 lira.

MARKSİZM VE DİL: Stalin. Çev: Adil Onural. 4 lira.

CİN İNKİLÂBININ TEORİK MESELELERİ: Mao Tse-Tung. Çev: K. Sahir Sel. 5 lira.

SOSYALİST FELSEFENİN TEMEL PRENSİPLERİ: Politzer Çev: Cem Gün. 7,5 lira.

DİALEKTİK MATERYALİZM: Kuusinen. Çev: K. Sahir Sel. 7,5 lira.

TARİHİ MATERYALİZM: Kuusinen. Çev: K. Sahir Sel. 6 lira.

MARKSİST DÜŞÜNÇENİN TEMEL MESELELERİ: Plehanov. Çevirenler: Edem Buri, Selahattin Hilav, Nizamettin Burhan, Selim Mimoğlu. 10 lira.

SANAT VE SOSYALİZM: Plehanov. Çev: Selim Mimoğlu. 10 lira.

KAPİTALİST EKONOMİNİN TENKİDİ: Jean Baby. Çev: Adil Onural. 7,5 lira.

DİALEKTİK DÜŞÜNÇENİN TARİHİ: Hazırlayan: Selahattin Hilav. 7,5 lira.

ÜCRET, FİAT VE KÂR: Çev: K. Sahir Sel. 5 lira.

KAPİTAL (Özet): Karl Marx. Çev: R. Nuri İleri. 5 lira.

ASYA TİPİ ÜRETİM TARZI: Maurice Godelier. Çev: Attilâ Tokath. 4 lira.

KAPİTALİST TOPLUMDA SINIFLAR: M. Bouvier-Ajam ve Gilbert Mury. Çev: Erdogan Bulutuz. 5 lira.

SOSYALİST DÜŞÜNÇENİN GELİŞMESİ: Engels. Çev: Selahattin Hilav. 5 lira.

AFRİKA'DA MİLLİ KURTULUS VE SOSYALİZM HAREKETLERİ: Basili Davidson. Çev: Attilâ Tokath. 6 lira.

JEAN-PAUL SARTRE VE MARKSİZM: R. Garaudy. Çev: Selahattin Hilav. 3 lira.

L. FEUERBACH VE KLASİK ALMAN FELSEFESİNİN SONU: Çev: Nizamettin Burhan. 3 lira.

SOSYALİZMİN İŞİĞINDA BİLİM VE DIN: M. Cachin. Çev: Asım Bezirel. 2,5 lira.

SOSYALİZM NEDİR? John Strachey. Çev: N. Erken. 2 lira.

EDEBİYAT SERİSİ

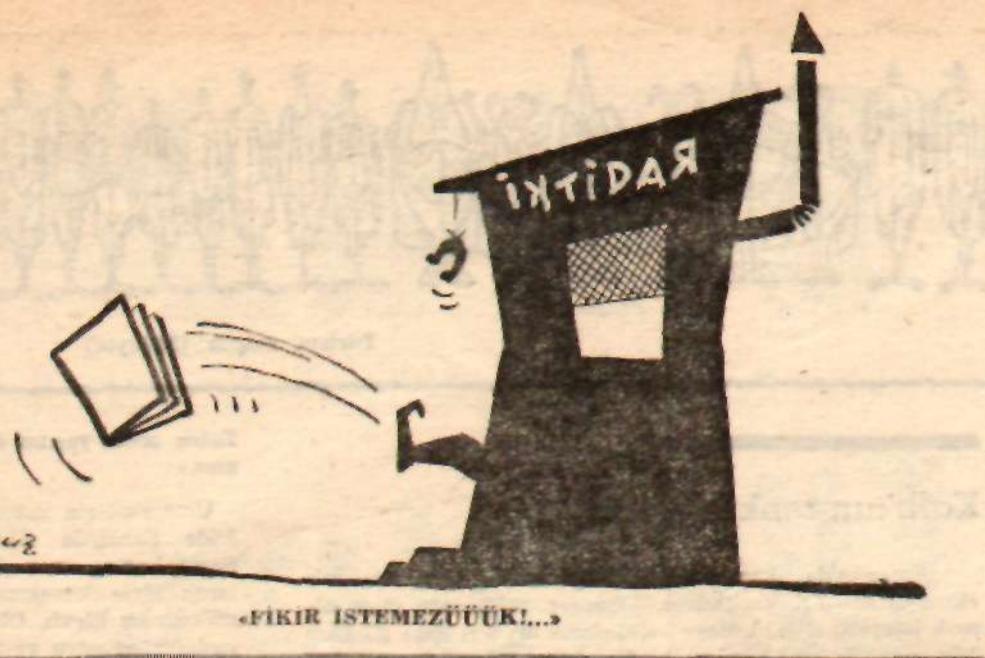
NÂZIM HİKMETLE ÜÇ BUÇUK YIL: Yazan: Orhan Kemal. 6 lira

PARİS DÜŞERKEN: (Roman). İlya Ehrenburg. 1. cilt. Çev: Attilâ Tokath. 15 lira.

PARİS DÜŞERKEN: (Roman). İlya Ehrenburg. 2. cilt. Çev: Attilâ Tokath. 15 lira.

SOSYAL YAYINLAR. Cağaloğlu, Servili Mescit Sokak, Kurt İshani 107. İstanbul.

Ant Der: 445

5) Mızraklı İlmihâl, 5 Haziran 1961'de 5705 numaralı tebliğle yasaklanmıştır.

Öte yandan Ankara'da yılınan 10 kitap hakkında da soruşturma ya da dava açılmıştır. Bunlar Toplum Yayın evi'nin yayımladığı Devrimde Devrim (Regis Debray); Sol Yayınlar'ın yayımladığı Teori ve Pratik (Mao Tse Tung), Felsefenin Başlangıç İlkeleri (Politzer), Marksizm ve Milli Mesele (Stalin), Sosyalist Ekonomisin Meseleleri (Stalin); Bilim ve Sosyalizm Yayınları'nın Dün Köleydik Bugün Haliaz (Palczy Horvarth), Dialektik ve Materyalizm (Stalin); Anadolu Yayınları'nın Jean Paul Sartre Küba'yı Anlatıyor; Dost Yayınları'nın Yeni Şiirler (Nazım Hikmet); Bizim Yayımlar'ın Kızıldızmak (Hasan Hüseyin) isimli kitaplarıdır.

Ve bütün bunlardan sonra Demirel kalkıp, Türkiye'de gö-

rülmemiş bir düşince ve basın özgürlüğü olduğundan söz edebilmektedir.

• Yayınevleri nin Mehmet Ali Ermis için ortak bildirisidir

Gün Yayınları sahibi Mehmet Ali Ermis'in, bir kitabından dolayı hasta hasta sorguya çekilirken Adliye'de can vermesi büyük tepki yaratmıştır. Aşağıdaki imzaları bulunan yayınevleri, Ermis'in ölümü dolayısıyla şu ortak bildiriyi yayımlamışlardır:

Gün Yayınları sahibi Mehmet Ali Ermis, Nazım Hikmet'in «Yaşamak Güzel Şey Be Kardeşim» adlı romanı dolayısıyla, sadece önde, ifade sırasında can verdi.

Anayasa'nın «Herkes bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma hakkına sahiptir» amir hükmünde rağmen, sanat ve bilim eserlerin hakkında açılan davalara, fikir hürriyetlerinin boğulmak üzere olduğu dar bir boğaza girmiştir.

Hepsi mahkeme ve yargıçları tekrar ve tekrar mahküm edilmiş raporlarına rağmen, aynı ve malum bilirkişilerden temin edilen raporlarla, bilim ve sanat eserleri hakkında her gün yeni davalar açılmakta ve neticede adalet önündede mahküm edilen daima gene bu malum bilirkişilerin raporları olmaktadır. Mehmet Ali Ermis arkadaşımız, bu haksız, bilim dışı, hukuk dışı bilirkişi raporlarından birinin kurbanıdır.

Anayasa'nın demokratik hükümlerine rağmen, faşist zihniyeti yerleştirmeye çabalayan Mehmet Ali Ermis, canını verecek teşhir ediyor. Temel hak ve hürriyetlerin ezilmek istediği yerde, temel hak ve hürriyetlerin yiğit savunucusu yatıyor. Kendisini saygıyla selâmiyo-

AĞAOĞLU YAYINEVİ ANT DERGİSİ, ARARAT YAYINEVİ, ATAÇ KİTABEVİ, CEM YAYINEVİ, CAN YAYINEVİ, DÜŞÜN YAYINEVİ, F. ONGER YAYINEVİ, GE - DA GENEL DAGITIM, GERÇEK YAYINEVİ, HABORA KİTABEVİ, İZLEM YAYINEVİ, KELOGLAN YAYINEVİ, MAY YAYINEVİ, OK YAYINEVİ, ÖNCÜ KİTABEVİ, PAPİRÜS DERGİSİ, PAYEL YAYINEVİ SET KİTABEVİ, SOSYAL YAYINLAR, TEKİN YAYINEVİ, TÜRK SOLU DERGİSİ, UGRAK YAYINEVİ, UĞURAL YAYINEVİ, VAR YAYINEVİ, YEDİTEPE YAYINEVİ, YÖN YAYINEVİ, KÖPRÜ YAYINEVİ.

İKİNCİ YENİYE KARŞI YENİ GERÇEK

NİSAN SAYISI ÇIKTI
SAYISI 1 LIRA, YILLİĞİ
10 LIRA P. K. 338
İSTANBUL

Ant Der: 446

ARDINDAN...

görevini bıraktığı ve bilimsel temelleri aramakta olan hareketin gerisine düştüğü finançlardır. Sosyalist hareketin temellemesini tamamlamasıyla sanatın yeniden bir etkinlik kazanacağına savlarına ekliyorlar.

Katılanların hemen hemen tüm yakını soyut sanatın bir burjuva aldatmacası olarak Batı taklitliğini içersinde topluma kabul ettirmek istediği finançlardır. Bunun burjuvalar tarafından en iyi başarılılığı dönem olarak ise 1950 - 1960 dönemini kabul etmekteler. Bu nedenden bu dönem sanatçılarından bir kısmının ihanete suçlayan aydınlarımız bile var.

Soruşturamıza katılan genç yazarmı bu konudaki sav bize tutarlı gelmektedir: 1960 sonrası hareketinin Türkiye'de sosyalist gelişimin köklenmesine sebep olduğunu açıklayan yazar, bu dönemde öncesi koşullanmış yazarların yeni uyanışa ayak uyduramayanlarının zorlanması görüşünde...

CÖZÜMLER

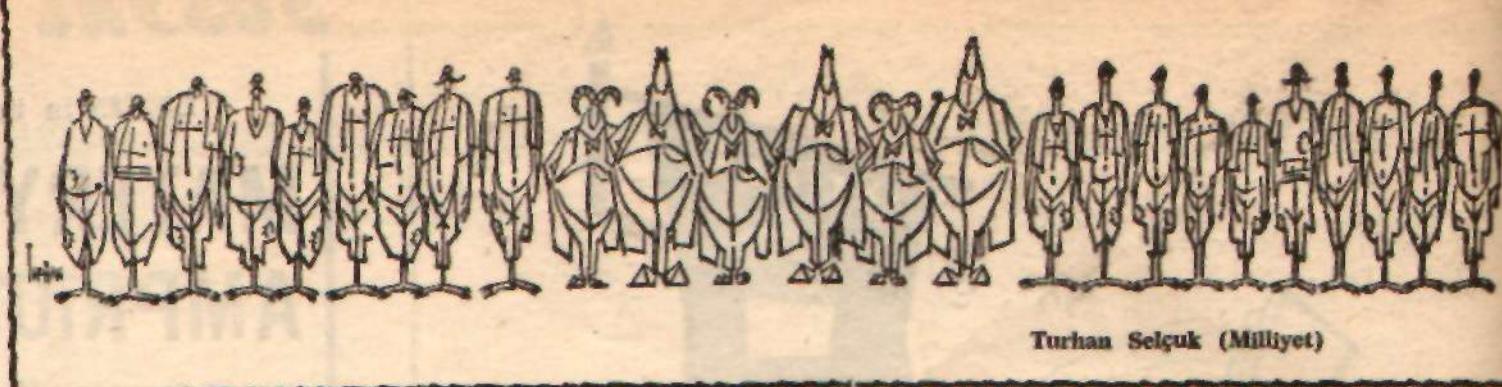
Cözümler bölümünde söylenenler bugüne kadar söylenenlerin dışında pek yeni birşey getirmiyor. Sanatların hanılleri öncelik tanınacağı ve bunların toplum üzerindeki etkilerinin ortaya koymasından çok genel planda çözümlerden söz ediliyor.

Ulkesel gerçeklerine eğilme, gerekliliği üzerinde, bir tek sanatçı dışında, görüş birliği var. Doğal olarak bu durumda sanatın topluma dönük olması gerekliliği çözüm olarak ortaya konuyor. Kültürümüzün yeniden değerlendirilmesi ve fetişlerin yıkılması sağlayacak eyleme girişilmesi, çözümü götürecek bir yol olarak görülmüyor...

Genç sanatçı ise sanatın gereken işlerliğini kazanması için iktidardan tutucu elliinden kurtulması zorunluluğunu savunuyor. Bu nedenden yapılacak sanatın öncelikle yönetimdekileri değiştireci bir biçim alması sonucuna varıyor.

Osman S. AROLAT

BASIN DIYOR!

Turhan Selçuk (Milliyet)

İnönü'nün mesajı ve filin tarifi!

Seçim «satılık»ne girdiği su surada basında büyük sansasyon yaratan ilk gelişme, ortanın solu'ndaki CHP'nin lideri İnönü'nün, daha dün kadar sağ en büyük tehlike olarak gösterirken bir denire cephe değiştirek TIP'i tehlikeli bir politika gümmele suçlaması ve emekçi halkın birincilik partisini CHP'ye en büyük rakip ilân etmesi olmuştur.

İnönü'nün bir statüko olduğunu bir türlü anlamak istemeyen ve onun gerçekten bir sol harekete girişliğini zanneden Babâlı kalemleri bu çıkışını gerçek nedenini yine ortaya koyamamış ve demeci çeşitli şekillerde yorumlamışlardır.

Mesela, İnönü'den bir kaç gün önce, basyazısında TIP'i «tehlikeli» İlân etmiş bulunan Aksam Gazetesi bu çıkışını psikolojik nedenlere bağlayarak aynı sütunlarda şunları yazmıştır: «AP başta olmak üzere bütün partiler, CHP'nin kabul ettiği ortanın solu politikasını yanlış yorumlayarak halka kommunizme giden yol şeklinde göstermişlerdir. GP'nin ibaretyle bu kampanya daha da

hızlandırılmıştır. İşte CHP bu propagandaların karşısına oluşmuş bir şekilde çıkış yapmayı seçmemişi ikna edememiş ve açıda olmadığını anlatmak için TIP'i başhefa rakibi göstermek suretiyle bu isnatlardan kurtulmak yoluna gitmiştir.»

Milliyet'te Abdi İpekçi, TIP-CHP çatışmasının kaçınılmazlığını belirterek söyle demiştir: «TIP, CHP'nin başhefa rakibi durumundadır. Bu rekabet siyasi ve iktisadi görüşlerdeki farklılaşma kadar, iki partinin oyalarını almak durumunda bulundukları kitle yönünden de doğmaktadır. CHP, ortanın solu politikasında Karar kaldırıktan sonra sağdan alacağı oylarından vazgeçmemiştir. Çabalarını toplumu eğilimi seçmenlere, yaşı soldakilerin kitlelere yönelik zorundadır. Bu kanaata da en büyük rakibi hiç şüphesiz AP değil, kurulduğu andan itibaren CHP aleyhine gelinen TIP'dir. İşte bu rekabet özellikle seçim kampanyası sırasında iki partiyi ister istemez karşı karşıya getirecektir.»

Cumhuriyet'te Emet Güresin ise, AP-TIP çatışmasını görüş sırlıklarına bağlayarak TIP'i «marksist temele dayanan

Kafli'nın renk körlüğü!

Amerika'da «kara ihtilâl» diye anılan hareketin ash ekinci ihtilâl'dir. Yangınlarla, ölümlere, saldırılara mani olmak isteyenleri öldürmeye zalkanları derler; kara görünse bile içlerinde kızıl köpürmektedir. ikinci Dünya Savaşı'ndan sonra Rusya Amerika'yı yıkmak hevesine kapıldı, bunu doğrudan doğruya yapmaya gücü yetmezdi, oraya binlerce ajan sotku. Onlar yirmi üç seneden beri zencileri Amerika devleti aleyhine târik ediyorlardı, silahlandırmışlardı. Bugünkü kavga, bu kargaşalık o uzun ve sistemli çalışmaların neticesidir.

KADIRCAN KAFLİ
(Tercüman — 17.4.1968)

bir klasik sosyalist parti, CHP'yi de «henüz bünyesi bükümden değilse de, programı akımdan bir sosyal demokrat parti» şeklinde nitelendirdiken sonra su yargıya varmaktadır: «Şimdî İnönü, daha çok da politikayla ilgili görüş ayrıklarını ortaya koymaça çalışmaktadır. Özellikle NATO konusunu alevlenmek üzere olduğu su sırallarda CHP, NATO'da yenilenmeye gidilmesini, ikili anlaşmaların eşit haklar prensibine göre düzenlenmesini istemekte, barış içinde bir erada yaşama formülüne dayanmaktadır. TIP'in NATO ile ikili anlaşmalar konusundaki tutumu kesindir... NATO'dan çıkmalı, anlaşmalar feshedilmelidir. Dig politikadaki görüşler arasındaki ayrılık derindir ve bağıdasma da mümkün değildir.»

Buna karşılık aynı gazetedede İlhan Selçuk, İsmet Paşa'nın ve CHP'nin emperyalizme karşı beyanlarında bulunduklarını, ancak emperyalizmin Türkiye içindeki yuvalarına karşıIMA-

dan emperyalizme karşı olunamayacağını belirterek sömürür: «CHP'nin ve İsmet Paşa'nın bu konudaki kesin fikri nedir? Bu kesin fikri, İsmet Paşa, yedi tilkinin muntazam bir trafikle dolaştığı kafasında saklasa efkisi yoktur. Etoğlu onu keşfeder ve Paşa'ya sadece düşündüğünü söylememek ustalığı veya söylememek ihtiyatkârlığı kahr ki, bu, ne seçmelerde, ne de seçim ötesinde Türkiye'ye bir hayır, Halk Partisi'ne hiçbir yarar getirmez. Bugün Türk halkı dolambaçı laf değil, aks laf bekliyor.»

Son Havadis'te Mümter Faik Fenik, İnönü'nün demecini soluluğunu yeni bir itirafı olarak yorumlayarak su mantığı yürütmektedir: «Rakip ojan insanlarda, müesseselerde, daima asgari müsterekler, doku bakanından benzerlikler vardır. Mesela bir kumas tiċċearının rakibi demirci veya marangoz olamaz. O rakip yine kumasıdır. Olayı bu açıdan incelediğiniz zaman İnönü'nün başhefa rakibimiz TIP'tir» demesi! yardıramak mümkün olmaz. O da soldur, bu da soldur, aralarında beklendi kendilerine göre bir renk dalgası farkı mevcuttur. Halk Partisi Genel Başkanı şimdî sundan endişe etmektedir: Sahibi varken takıldıne itibar edilir mi? Soleular, gerçek sol diye tutarırsa, TIP'i tutarız.

Zaten solun yarımı da pek olmaz.»

Ümmetçilerin gazetesi Sabah'da Abdurrahman Seref Laç'da aynı görüşe katılarak söyle demektedir: «İnönü'nün bu itirafı, CHP'nin TIP kadar aşırı sole ve aynı solus yoldusu olduğunun açık delildir. Rekabet, aynı mahsul tacirler arasında olur. CHP, İnönü'nün bu rekabet iddiasını cezasını çekecektir. Çünkü TIP, komünistlere rakip tamamaz. Binaenaleyh artık CH'ye dost değil, düşmandır. CHP'nin soleleri hapi yuvarluktur. Bunu anladıkları için de, şimdî İnönü çocuğun eline yeni yeni oyuncaklar vererek sahneye çıkarcaklar, daha acayıp sole oyunalar oynatımıya çalışacaklardır.»

Yeni İstanbul'un ortanın soluna yakın Akış'cısı Kurtul Altug, İsmet Paşa'nın TIP'e saldırısını benimseyerek su değerendirme varıyor: «CHP'nin yalnız düzen sloganı içinde en tehlikeli rakibi TIP'tir. Her seçimde bu böyle oldu. CHP'nin kuşkusuz, kendine bağlı saydığı genç ve aydın kuşaklarının TIP tarafından ele geçirilmesidir. Bu yüzündendir ki, CHP'nin genel lideri ortanın sloganı altında gerçekte devrimci solun bayrağını taşıyor. Bu nedenle TIP'in aralarındaki uğurumların kamuoyunda blijmese iken Nihat CHP'nin Genel Başkanı TIP'yi boy hedefi İlân ediyor.»

Bir aklı düşmanı!

Ayağa kalk aklı, Duyguya köleştire aklı. Duyarlığı makine rengine boyayan, madenileşen aklı. Ruhu kurşuna dizilme duvarına yaklaştırın, Ruhu çarmıha geren. Ayağa kalk ve müdafaa et kendini. Hiç bir müdafanın fayda etmediği bir çağda kalk ayağa ve kendini müdafaa et yirminci yüzyıl aklı.

SEZAI KARAKOÇ
(S. Sabah - 17.4.1968)

Aksam yine ahkâm kesiyor!

Ülkemizdeki partiler siyasi yelpazesinin iki ucunda birer parti vardır ki, biri iktidarda, biri muhalefetedir. Bular AP ve TIP'tir. Görünen odur ki, her iki parti de halkın bir kusmumu arkasına alarak ve halkın kapitalistlere proletler diye iki düşman kampa bölgerek devlet yönetimini peşindedirler. Kapitalistlere karşı durmadan bir düşmanlık kampanyası yürütmesi, menslekette halk arasında kardeşçe bir uyuşmayı imkânsız hale getirmes, TIP'e karşı tereddüller doğurmaktadır.

ANT'in notu: TIP'in halktan ve bağımsızlıktan yana tutumu apaçık ortadadır. Ya Aksam? Eğer ortada bir tereddüt varsa, o da, bir yandan TIP Milletvekili Çetin Altan'a sosyalist okuyucuları tutmak için yazı yazdırırken bir yandan da kapitalistlere hoş görünmek için yukarıdaki gibi faşist zihniyetle ahkâm kesen Aksam için söz konusudur.

YORUM
(Aksam - 17.4.1968)